

821

M92

JEAN-CLAUDE MOURLEVAT

JAKABAK

ILLUSZTRÁCIÓK:
ROFUSZ KINGA

JEAN-CLAUDE MOURLEVAT

JAKABAK

Illusztráció: Rofusz Kinga
Magyar szöveg: László Kinga

*821
m2 d*

340255

Biblioteca Județeană Bod Péter
Bod Péter Megyei Könyvtár

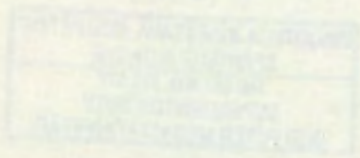
3 4 0 2 5 5

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ „BOD PÉTER”
ȘFÂNTU GHEORGHE
Tel: 251 809, 315 577
SEPSISZENTGYÖRGY
BOD PÉTER MEGYEI KÖNYVTÁR

VIVANDRA
KÖNYVEK

JAKABAK

*Kinek dedikálom?
Meee, hát az én Kedvecskémnek
és a két gidámnak, természetesen!*
J.-C.M.

1. FEJEZET

Nos, ez a történet Kecseországban kezdődik. A jókedv és vidámság országában. A Kecskemberek nem bonyolult lelkek. Mit szeretnek? Nyáron nagy szalmakalapban dolgozni a mezőn, télen tizenöten körbeülni az asztalt egy finom káposztaleves mellett, és jót falatozni. Továbbá egész évben imádnak mulatozni. Hét közben keményen folyik a munka, de szombatonként hihetetlen bulikat rendeznek a falvakban. Mindenki a közösségi házként is használt csűrbe igyekeznek, táncol és mulat hajnalig. Őrületes mókamesterek.

Kecskeországban a fiúk neve *-bakra* végződik: Hannibak, Samubak, Hubak, Özsébak, Boldibak, Bersizak, Atibak, Robibak, Mirkobak, Mókabak, stb. A hölgyek és kislányok nevéhez meg hozzábiggyesztk, hogy *-ecske*, és kész: Cseppecske, Szívecske, Kedvecske, stb.

Aki bennünket érdekel, őt Jakabaknak hívják. Zenész. Attól a pillanattól kezdve tudni lehetett, hogy zenész lesz, amikor az első bendzsóját magához szorította. Nem kellett kottát tanulnia. Egyszer végighallgat valamit, és lejátsza. Tisztán. Több mint százötven dalt tud kívülről, lassúkat és gyorsakat, mindenfélét. Csak megmondjátok neki a címet vagy az első mondatot, ő pedig már éneklis végig. A kedvence egy ballada, a *So long, it's been good to know you...*

Ami azt jelenti, *Viszlát, örülök, hogy megismertelek benneteket*, vagy valami ilyesmit. Ezt a dalt az esték végén szokta énekelni, amikor a táncosok már teljesen kimerültek, mert egyfolytában ugráltak, mint a mexikói ugróbab¹, az énekesek végképp berekedtek, és a sör

---

¹ A mexikói ugróbab a Sebastiana fa termésének tokja. A mexikói sodrómoly ebbe rakja a petéjét. A kikelt hernyó a mag belsejében mozog, időnként a fejét a héjfalba üti, amitől a mag aprókat ugrik.

már ködbe burkolta az elméket. Lassú szám, inkább olyan melankolikus.

– Na, idefigyeljeteK, befejezésképpen a barátommal most még eljátsszuk a *So long...*-ot, aztán mindenki sipirc az ágyba! – szólt Jakabak egy szalmabála tetején ágaskodva.

A szóban forgó barát Samubak. Harmonikázik, és ő viszi a második szólamot, ha van. Születésük óta elválaszthatatlanok. Sülve-főve együtt vannak, együtt csentek cseresznyét, egy padot koptattak az iskolában, de legfőképpen együtt zenéltek. És aztán hirtelen, együtt váltak felnőtté is. Két igazi bakkecske serdült belőlük, szakállal az állukon, és két szép szarvval a megfelelő helyen. Főleg Jakabaké igen szép, hosszú és csontos.

– Nézd ezt a hórihorgast! Nem tud mit kezdeni a karjaival – somolyogtak a többiek, amikor elhaladt mellettük.

A velük egykorúak már mind megházasodtak, egyik a másik után. Ők nem.

– Ugyan Jakabak, válassz végre már magadnak egy menyasszonyt! Lecsúszol az összesről, hahaha... – csúfolódtak a pletykás öregasszonyok.

Jakabak hagyta, hadd mondják. Fütyült a megjegyzéseikre. Szép kis meglepetést tartogatott nekik. Nemes bosszút. A meglepetése egy csodaszép kis gida volt, aki két évvel ezelőtt érkezett a környékre.

– Nagyon helyes az új kicsike – fütyültek utána a fiúk.

– Ja... nem rossz... – hebegte pirulva Jakabak, amikor a véleményére voltak kíváncsiak. Merthogy bolondul érte a szerencsétlen. Amint meglátja, összegabalyodnak a szarvai, félrenyel, azt sem tudja hirtelen, hogy is hívják.

Öt másodperc sem volt, hogy tekintetük találkozott, de ennyi idő bőven elég, hogy elmondják a lényeg: tetszem neked, tetszel nekem. Szépecske fekete szemében aranyló kis csillagok vannak. De az is lehet, hogy nincsenek, és ezek az aranyló csillagok csak Jakabak szívében léteznek. Lehet, hogy csak kitalálja őket, mert szerelmes belé. Ő meg viszontszereti. Látzik, hiszen jóformán sose néz rá. Amikor többen vannak, mindenki máshoz beszél, csak hozzá nem. Ez már csak elég bizonyíték, nem?

Jakabak nem mer szerelmet vallani, és csak telnek a hónapok, az évszakok, és az évek. Nem fél a visszautasítástól. Egyáltalán nem. Attól fél, hogy Szépecske

igent mond. Amikor erre gondol, egyszerre lesz lelkes és rémült. Fújtatni kezd. Cseng a füle. Úgyhogy inkább vár még egy kicsit. Végül is ráérnek.

Egészen addig a nyár végi délutánig. Épp egy szekér kerekének abroncsát szerelte fel az unokatestvére pajtájában. A lány habozva közelít felé:

– Szia Jakabak, zavarlak?

A szerszámok kiesnek Jakabak kezéből, a fejét bevágja a szekéroidalba, bummm!

– Nem, dehogyis... Én... épp a kerék szekerét szereltem, akarom mondani a szekér kerekét.

– Beszelnünk kell! Egy fontos a dologról.

– Fontosról?

– Igen. Tudod mit, holnap elmondom a mosóházánál, reggel kilenc körül. Nem lesz ott senki. Nyugalomban leszünk, a mosónők csak később jönnek.

– Rendben, ott leszek.

A lány mosolyog:

– Akkor holnap, Jakabak.

– Viszlát, holnap, Szépecske.

A lány elment. Jakabak szerszámjai szanaszét hevernek a lábánál. Nézi a kulcsokat meg a fogókat, és olyan érzés fogja el, mintha Szépecske szétszedte volna őt, és azután rosszul rakta volna össze. A lábait

a kezei helyére. A fejét fordítva. Néhány lábujja is hiányzik.

Aznap este nem tud elaludni. Mintha részeg lenne. „Nyugalomban leszünk”, ezt mondta. „A mosónők csak később jönnek. Beszélünk kell...” Szépecske szavai egész éjjel ott kavarnak Jakabak fejében.

Másnap a mosóház felé vezető ösvényen hevesen vert a szíve. Majdhogynem fájt, a mindent neki! Felvette a tiszta nadrágját meg a vasárnapi kockás ingét, pedig csak kedd volt. Beparfümözte magát, de úgy érezte, borzalmasan bűdös lett, úgyhogy bő vízzel leöblítette. Aztán megint fújta magára, most kevesebbet. Kifésülte a szakállát, összekócolta, újrafésülte. Viaszzal kifényesítette a szarvait. Elképzelte, mi történik néhány perc múlva, meg az azt követő napokon, hetekben, években.

Képzletében a következőképpen játszódna le a dolgok: A lány már előbb megérkezett a mosóházhoz, és a lapos kövön ülve türelmesen várja őt. Mögötte repkénnyel befutott öreg fal. Mosolyog, és int neki, hogy üljön oda mellé. Csaknem egymáshoz érnek. Hallani a friss víz halk csobogását.

– Köszönöm, hogy eljöttél... félttem, hogy nem fogsz.

Hogy nem jön el! Mit nem képzél ez a Szépecske! Kézen állva, egy lábon szökdelve, rákjárásban vagy a hátsóján ugrálva is eljött volna. A lány haboz belevágni a mondandójába. Egy ágacskát pörget az ujjai között. Ő meg vár. Aztán a lány elhatározza magát:

– Szóval, Jakabak. Én... én szerelmes vagyok...

– Nahát... és... kibe?

– Hát természetesen beléd... ne játssz az ostobát... te is tudod...

– Igen... nem... én...

– Az első pillanattól kezdve, amikor két évvel ezelőtt megláttalak ... amikor megérkeztem... első látásra beléd szerettem... Te persze nem szeretsz engem... ami nagy kár...

– Dehogynem, Szépecske! Dehogynem! Én is szeretlek... annyira szeretlek, hogy... nincsenek is rá szavak... legalábbis én nem ismerem őket... én...

Innentől kezdve minden reggel titokban találkoznak a mosóháznál. Ülnek a repkényes előtt, csokolóznak és terveket szőnek. A jövő nyáron összeházásodnak. Jaj, nem, az túl sokára lenne! Akkor inkább tavasszal! Igen, tavasz elején. Óriási mulatságot rendeznek! És szó se lehet róla, hogy Jakabak zenéljen, éppen eleget játszott másoknak. Most őt fogják ünne-

pelni, neki gratulálnak, őt ölelgetik. Szépecske, a nagy szerelme ott áll majd az oldalán, és egy fél pohár rozétól kissé kipirult arccal mosolyog. Természetesen lesznek gyerekeik is. Tizennyolc. Vagy inkább tizenhét. Nem, mégis inkább tizennyolc. Majd eldöntik, pontosan mennyi, ha eljön az ideje. És ír majd neki dalokat is. Az elsőnek már meg is van a címe: *Little Stars*, a szemében lévő csillagok miatt.

Így képzelte el Jakabak a dolgokat, miközben lefelé haladt az úton.

És most lássuk, hogy történnek valójában: A lány már előbb megérkezett a mosóházhoz, és a nagy kő mellett állva várja őt. Mosolyog, megköszöni Jakabnak, hogy eljött, hellyel kínálja maga mellett a kövön.

– Szóval, Jakabak. Azért kértem, hogy gyere ide... nos, el kell, hogy mondjam neked, hogy... én szerelmes vagyok...

– Nahát... és... kibe?

– Hát Samubakba... ne játssz az ostobát... te is tudod...

– Ó!

Ez alkalommal Jakabak nem hullik darabjaira, mint tegnap, amit egész szépen sikerült helyrehoznia.

Csak a szíve ugrik ki a mellkasából, és hullik a nedves fűre, a lábai elé. Putty!, mondja a szív, aztán nem mozdul.

– Nem... nem tudtam... És régóta szereted?

– Az első pillanattól kezdve, amikor két évvel ez előtt megláttam ... amikor megérkeztem... első látásra belészerettem...

– Ó!

– De nem merem neki megmondani. Az az érzésem, hogy nem érdeklek őt. Azt hiszem, nem tart szépnek.

– Jaj, dehogyis! Ne mondj ilyet... ellenkezőleg, nagyon is szép vagy, esküszöm, Szépecske... te... én...

Jakabak hebeg-habog, nem találja a szavakat. Szépecske szipogva folytatja: – Szóval, arra gondoltam, mivel te vagy a legjobb barátja...

– Hogy beszélhetnék vele...

– Pontosan! Ó, Jakabak, megtennéd ezt értem? Egész életemben hálás lennék.

A lány megfogja a kezét, szorítja. Ő megígéri neki, hogy megteszi. Hát persze hogy! A lány feláll, és elmegy. Ő ott marad ülve. Úgy érzi, mintha tizenkét tonna lenne, és soha többet nem tudná felemelni a fenekét erről az átkozott, lapos kőről.

Amúgy az aranycsillagok tényleg ott vannak Szépecske szemében. Láta őket, nemcsak kitalálta.

Samubak és Szépecske a tél kezdetén jegyzik el egymást. Tavasszal összeházasodnak. Magától értetődik, hogy Jakabak a tanú, ki is lenne más? És zenél, egyedül.

– Nem gond öregem, játszom én kettő helyett is!

Valójában nem kettő helyett játszik és énekel ezen az estén, hanem inkább öt helyett. Soha ilyen féktelennek nem látták. A teremben zilált ruhában, a szalmbálája tetején olyan hangulatot csinál, hogy majd leomlanak a falak. Túl sokat iszik. Túl hangosan nevet. Az éjszaka végére csak pár barát marad.

– Gyerünk, Jakabak, befejezésül eljátsszod nekünk a *So long*-ot?

– Nem, hulla vagyok, hazamegyek.

Megöleli Samubak barátját. – Sok boldogságot kívánok neked, öregem, örülök az örömeidnek...

Aztán Szépecskét is megöleli, aki a fülébe súgja:

– Mindent köszönök.

– Nincs mit – dűnnyögi, és hazaindul.

Alig várja, hogy hazaérjen, és kisírhassa magát. Nem is sír, egyenesen bömböl! Bele kell, hogy fúrja a fejét a párnájába, hogy ne hallatszódjon el tíz kilo-

méterre. A szeméből, az orrából, de úgy érzi, hogy még a füléből is ömlenek a könnyek.

Eldöntötte. A szerelmi bánat nem tréfa. Aki azt mondja, majd elmúlik, az viccel. Neki aztán ne meséljenek már zöldségeket! Csomagol. Nem hosszú a lista: a tarisznyája, egy bádogcsajka a kajának, a bicskája, a vihargyújtója, egy takaró, némi harapnivaló és a bendzsója.

Hajnalban, a kihalt faluban összefut Öregecskével, egy idős kecskével, aki igencsak meglepődik, hogy ilyen korán kint látja, főleg egy buli másnapján.

– Már fel is keltél, Jakabak?

– Igen... járok egyet.

– Ilyen korán? Alig világosodik... meg fogsz botlani a gyökerekben.

– Ne aggódjon, nagy! Csak a gyengék törődnek az idővel.

Felgyorsítja lépteit, elhalad a mosóház előtt, de nem néz arra, továbbmegy. Hogy bíztassa magát, dúdolni kezd:

So long, it's been good to know you...

So long, it's been good to know you...

Viszlát mindenkinek, örülök, hogy megismertelek benneteket. Indulás, barátom!

2. FEJEZET

Jakabaknak az az ötlete támad, hogy vándorútra megy, és többé nem is tér vissza. Ez talán eltereli a gondolatait.

Kelet felé indul, a felkelő nap irányába.

Az első napokban még felismerik.

– Holà, Jakabak, hova indultál?

Hazudozni kezd.

– Az unokatestvéreimet látogatom meg, épp most szült... Egy idős nagynénimhez megyek, aki beteg...

Különleges magokat szeretnek vándorolni

SEPSISZENTGYÖRGYI BOD PÉTER
SFÂNTU GHEORGHE
Tel: 251 609, 315 577
SEPSISZENTGYÖRGY
BOD PÉTER MEGYEI KÖNYVTÁR

Aztán persze folyton belezavarodik.

– Megyek, meglátogatom az idős nagynénimet, aki különleges... Magokat veszek szüléshez...

Egy héttel később olyan messze jár, ahol már nem ismerik, és ahol uramnak szólítják. Két esetből legalább egyszer hátrafordul, hogy megnézzze, vajon tényleg hozzá beszélnek-e, vagy valaki máshoz. De amíg Kecskeországban rója az utakat, minden rendben van. Szállást adnak neki, helyet szorítanak az asztal mellett, és soha nem csalódnak. Mert Jakabaknak ugyancsak jó étvágya van, rengeteget tud enni, nem hagy maradékot a kutyáknak. Jobban jár az, aki a fényképét nézegeti, mint aki meghívja ebédre. A legjobban egy parasztasszony találta el a rá illő kifejezést:

– Az ön gyomra Jakabak úr, feneketlen kút!

Csakugyan, hiába a szerelmi bánat, az étvágya nem lett oda. Szép csendben mindent befal, ami az asztalra kerül. Se lát, se hall, úgy eszik. Még a maszatos kezére ragadt morzsákat is elrágcsálja. Csoda, hogy ilyen cingár!

Köszönetképpen előhúzza a bendzsóját, és énekel. A siker garantált.

– Aztamindenit! Lehetett volna ez a szakmája, olyan jól csinálja!

– Ó, ja... lehetett volna...

Amikor tovább időzik, akkor azért egy kicsit beáll segíteni, kigazolja az árokpartot, behordja a szénát, tetőt ácsol...

Két-három napnál azonban soha nem marad tovább. Mert addigra az emberekben feléled a kíváncsiság, és neki semmi, de semmi kedve nincs magáról mesélni.

A nyár elmúlik. Érkezik az ősz. Farmokon talál munkát, hol itt, hol ott. Cukorrépát húzgál ki a földből, felszedi a krumplit, leveri a diót, egyszerűen teszi a dolgát, mindig azt, amit talál éppen. Leginkább a szabad ég alatt alszik. Este, a tűzrakáson sikerül neki egy gombás rántottát készíteni. Nem is olyan rossz egy kezdőhöz képest!

Ám jön a tél, és minden rosszra fordul. Nemcsak a napok rövidülnek, de ráadásul az éjszakák is hosszabbodnak. Aj, haj, haj, nagyon szellemes! De mulatságos vagy, te Jakabak! Hogy jutnak ilyenek az eszedbe? Gyakran gondol ilyen butaságokat, és olyankor magában nevet. Máskor meg csak úgy elsírja magát. No, de se baj, az is tud jót tenni. Nem is ez aggasztja, hanem inkább az, hogy hamarosan Kecseország határához

ér. Azért tartja nyugtalanítónak, mert nem tudja, mi következik utána. Ámbár mindegy is, ha elindult, hát elindult.

Egy hegyhez érkezik, és könnyedén átkel rajta, azonban a másik oldalán kiábrándító táj tárul a szeme elé, alacsony, sűrű ég és szakadatlan eső. Kicsit távolabb már tocsog a sárban, ami később mocsárba fordul. Bűdös iszap, őrlítő szúnyogok veszik körül egész éjszaka. Egy este észreveszi, hogy a lábát combközépig nyálkás állatok borítják, képtelen megszabadulni tőlük. Piócák! Egyesével égeti el őket apró parázsdarabok segítségével, rögtön ott helyben a bőrén. Így aztán úgy bűzlik egy hétig, mint egy grillezett malac.

Ahogy kikászálódik a dagonyából, egy északi szél fúttá végtelen pusztára ér. Nincs oka, hogy örömeiben cigánykereket vessen, de legalább száraz a terep. Három napon keresztül menetel, köveken és portengeren át, anélkül, hogy egyetlen élőlényrel is találkozna. Már-már hiányolja szúnyogbarátait. Dúdolni kezdi egyik kedvenc dalát:

I ain't got no home... Ez azt jelenti, hogy *Nincs otthonom.*

Halálosan éhes. Ez a ronda pusztaság meg nem akar véget érni! Néha felnéz a végtelen égre, amit káráló

varjak szelnek át. *Kár! Kár!* Csak fehérséget és szürkeséget lát. Felötlik benne, hogy talán jobb lenne visszafordulni, most, hogy jön a hideg, hogy meg fog fagyni, hogy már pont eleget látott...

Nem, nem, Jakabak, még nem is láttál semmit, emeld fel a tekinteted, még csak most kezdődik az egész!

Fönt, a déli oldalon, a szélszaggatta felhők alatt egy furcsa fekete-fehér madár kusza szárnycsapásokkal hadakozik a széllel. Csak nem egy gólya? A szélvihar úgy lökdösi, mint tenger a hajót. Nehezen halad, szegénykém. Mintha egy batyu himbálózna hosszú, piros csőre végén. Épp Jakabak felett repül, amikor kicsúszik a batyu, és zuhanni kezd. Zuhan, zuhan a batyu, míg végül Jakabak karjaiba nem esik. Már csak ez hiányzott!

Kerekre tömött, négy sarkával összecsomózott konyharuha. Jakabak csak a fogával bírja kibogozni. Belül egy gombócba gyúrt apró gyapjútakaró, amiből egy négybe hajtott fecni esik ki. A szél felkapja, de Jakabak utánaszalad, és rálép.

Annak, aki megtalálja ezt a csomagot...

Hát ez meg mi a szösz? Jakabak ösztönösen abba hagyná az olvasást, otthagyna csapot-papot, a batyut,

a levelet és a gólyát is, akit továbbra is ott lökdös a viharos szél a feje fölött. Csakhogy kíváncsi, és mivel nehéz szórakozáshoz jutni a környéken, úgy dönt, kicsit továbbolvassa az üzenetet. Szögezzük is le azonnal, azért ez még semmire nem kötelez, csakhogy világos legyen!

Szóval: *Annak, aki megtalálja ezt a csomagot.*

Lóhalálában írom ezt a levelet, úgy is fogalmazhatnék, hogy az utolsó pillanatban. A Griffók már a közelben vannak. A ház hátcsó ajtaján sikerült kimenekülnöm, és elhosztam a kicsit. Akik ottmaradtak, azokra gondolni sem merek... Ha legalább nyolcvanöt évvel fiatalab lennék, megmutatnám nekik, ki az úr a háznál. De sajnos elfogyot az erőm. Máris a nyomunkban vannak a Perszónák!

Ja, és a nevem Stanley, a nagypapa vagyok Piének, aki itt van a szalvétába csomagolva.

„Ezer árbóc és vitorla!”², káromkodik Jakabak, aki közben leült, hogy nyugodtan olvashasson. Épp most lapítom össze! Gyorsan felpattan. Nem meri megnézni, mi van a takaróban, remeg a keze. Mi a franc ez, a mindenit! Megbolondultam, vagy mi?

Tovább olvassa:

---

² Utalás Haddock kapitány válogatott káromkodásaira a Tintin képregénysorozatból.

Az öreg Gréta nem olyan már, mint azelőtt, de azért képes elvinni olyan messzire, hogy biztonságba legyen. Aszt montam neki: Gréta, ötven éve hitegecc bennünket, hogy te hozod a babákat, de mindenki tudja, hogy ez mese: egyet se hoztál, mi magunk csináltuk őket. De most egyszer az életben, emeld meg a tollaidat és eszt az egyet vidd el, mert ő az utolsó példány. Mencsd meg, mielőtt a nyestek elkapják! Eszt montam neki, Grétának, és tudom, hogy megteszi, ami tőle tellik.

Jakabak felnéz, az öreg gólya összeborzolódtott tollakkal, teljes mellbedobással küzd az elemek ellen. Minden erejét beveti, hogy ne sodródjon el.

Jakabak az utolsó sorokat silabizálja: *Fiú. Jó lenne, ha néhány éven belül valaki találna neki egy kis barátnőt, aki szintén túlélő, és ők így megmentenék a fajt... végül is álmodozni csak lehet. De addig is, ha gongyát tudná viselni...*

Elnézést kérek a hibákért, de itt vannak a Griffók a nyakunkon, és hallom az állkapcsuk csattogását, nehéz így a helyesírásra figyelni, na!

Aláírás: Stanley, egy vén hülye, akit mingyárt felfalnak, és aki teljesen le van lombozódva...

Jakabak néhány másodpercig képtelen gondolkodni. Csak hümmög, „Mi a szösz ez?” Segítség után

kutatva körbenéz. Na, azt aztán keresheti, az ég és a föld összerosódik a horizonton. Ameddig a szem ellát, hatalmas, kietlen síkság. A szél megint feltámad, belekap a zakójába. A levelet begyűri a zsebébe, és a batyu fölé hajol. Bal karjával felemeli, és a melléhez szorítja. Valami mozog benne... Mozog ám, a kutyafáját neki! Már épp kibontaná, de aztán hirtelen meggondolja magát. Mire vagy kíváncsi Jakabak? Arra, hogy szép vagy nem szép? Ha szép, megtartod, ha meg csúnya, eldobod, vagy micsoda? A gólyának odafönn a szélviharban már nagyon elege van. Szegény Gréta talán azt gondolja, hogy viheti vissza a motyót, és folytathatja útját a szélllel szemben. Látszik, hogy már teljesen leharcolódott. Tíz métert sem haladna, és a szél ugyanoda fújná vissza a batyujával együtt, ahonnan elindult. A Griffók karmai közé. A folytatást meg ismerjük...

Jakabaknak is megvannak a maga hibái, de nem rossz. Nem töri a fejét órákon át. Jobb kezével int a gólyának, hogy átveszi a feladatot, ő pedig mehet a dolgára... A madár másra sem várt, mint erre a jelre, és a következő pillanatban már ott sem volt, hagyta, hogy az északi szél magával sodorja.

Na jó, mondja magában Jakabak, miközben felhajtotta zakója gallérját, minden rendben van. Akit szere-

tek, épp most ment feleségül a legjobb barátomhoz. Én eltévedtem, és iszonyúan éhes vagyok. Kezd már igazán nem meleg lenni. Mögöttem piócákkal és szúnyogokkal teli láp, előttem kábé tizennégy millió kilométernyi kietlen puszta. És hab a tortán, hogy most még ez a Pié nevű is a gondjaimra lett bízva, aki, ha jól olvastam a levélben, legalább kilencven évig fog élni. Nagyszerű. Pompás. Hát akkor most eléneklem a *Hard Travelin*-t, az nem olyan szomorú, mint a többi...

3. FEJEZET

A nap hátralevő részében Jakabak csak halad tovább a széllel szemben, üres fejjel, mint egy gép. Éhség gyötri. A batyut az inge alá gyúrte, de nem mer hozzányúlni, csak néha feljebb tolja. Ez a valami mindig lecsúszik a hasa alá. Neki ugyan nem sürgős, hogy megnézze Piét. Az öreg Stanley nagyon kedves, de azt elfelejtette megemlíteni a levelében, milyen állatfajhoz is tartoznak ő és az övéi. Bármilyen lehet, békától tarajos sülig. Jakabak meg-megáll, és fülét a konyharuhához szorítja. Mint-ha halk horkolást hallana, bár, ebben a süvítő szélben...

Mindenesetre melegséget érez. Ettől azért egy kicsit megnyugszik, legalább nem kígyót melenget a keblén.

Estefelé egy szikla mögött ver tanyát, hogy védett helyen alhasson. A szél már elállt. Beburkolózik a takarójába, hosszan nézi a batyut. Kinyissam? Ne nyissam? Majd holnap. Most alszom.

Az éjszaka közepén aztán a csend és a nyugalom ébreszti fel. A tiszta égen világít a telihold. Szellő se rebben... Jakabak úgy érzi, elérkezett a pillanat. Kibontja a csomót a konyharuhán, és a belső takarót óvatosan széthajtja a mutató és nagyujjával.

A kis valami feje hörcsögre emlékeztet, vagy inkább egérre. Nehéz eldönteni, Jakabak nem egy ász természetismeretből. Olyan tenyérmagyságú lehet, de így összegömbölyödve nem lehet pontosan megítélni. Kis testét gyapjú zokniba bújtatták. Lehet, hogy az öreg Stanley tette bele az utolsó pillanatban, hogy melegen legyen. Ha ezt szerette volna, kedves nagypapa, ne aggódjon, melegen volt. Alszik, mint a bunda. Húzza a lóbőrt, ahogy mondani szokás.

Másnap reggel amúgy még mindig húzza, délután pedig nemkülönben. Jakabakot némileg aggasztja a dolog. Az ujjá begyével csiklandozni kezdi a nyakát,

ráfúj az orrára. De csak apró, kerek fülei moccannak meg a huzatra. Na, várj csak, majd felébresztelek én! Előveszi a bendzsóját, leül törökülésbe a nyitott batyu mellé. Belecsap:

Take a whiff

Take a whiff

Take a whiff on me...

Teli torokból. Amikor régebben ebbe a dalba kezdett a szalmakazal tetején, mindenki a magasba lendítette a karját, és örömujjongásban tört ki, juhheéééj! Itt kevésbé érződik a siker, egy varjú repül magasan felettük, és egy erőtlen Kár!-ral értékeli. Ami azt a másikat illeti, a zokniban, ő meg békésen szuszog, mintha a nóta csak még mélyebb álomba szenderítené. Hát, pajtás, gondolja magában Jakabak, téged jó kis sokk érhetett, ha ennyire elkábultál. Na jól van, akkor békén hagylak. Visszateszi a csomagot az inge alá, és folytatja útját. Kelet felé.

Még egy teljes éjszaka és egy teljes nap kell hozzá, hogy rájöjjön... Pedig teljesen egyértelmű, Pié téli álomot alszik.

Valamilyen peleféle lehet, vagy olyasmi, hivatásos álomszuszék, párnabajnok, kis huncut, aki az első hi-degnél elköszön. Tavasszal bukkan fel újra, frissen,

mint a harmat, és követeli a tejeskávéját meg a lekváros kenyérét. Csakhogy addig ki fogja cipelni, melegen tartani, védelmezni? Hát Jakabak bácsika...

Szerencsére hamarosan barátságosabb tájakra ér. Néhány fát, leomlott régi falakat, egy kis patakot látni.

Épp a patak partján ül egy kövön, amikor megtörténik a dolog. Késő délután van. Két vékony árnyék körvonalazódik a láthatáron. Barát? Ellenség? Jakabak általában inkább optimista fickó. Hagyja, hadd közeledjenek, majd meglátja, mi lesz. Két lábon jönnek, hajlékonyak és csendesek. Egyenesen feléje tartanak. De minél közelebb érnek, Jakabaknak annál jobban öszszeszorul a gyomra. Fejük háromszög alakú, és hosszú, keskeny nyakuk van... ezek *nyestek*. Abban a pillanatban kigyullad a kecske vészlámpája. VIGYÁZAT! VIGYÁZAT! Mintha éles borotva szaladna a gerincén, úgy hasít bele. A Griffók! Azonnal megismeri őket, pedig eddig még soha nem találkoztak. Feketében vannak. Sárga szemük úgy szúr, mint a tör.

– Uram... – köszön az egyik nyájasan.

Homlokán hatalmas sebhely.

– Uraim, vagyis... hölgyeim – válaszol Jakabak.

– Sétálgatunk, sétálgatunk?

– Hát igen, sétálgatunk...

A másik távolabb marad. Figyel. Amelyik közelebb jött, az elkezd Jakabak körül körözni. Hú, de nem szereti ezt! Hú, de mennyire nem! Legszívesebben a hasán gömbölyödő batyura tenné védő kezét. De visszafogja magát. Most az a feladat, hogy nyugodt maradjon. Könnyű azt mondani, a szíve vadul dobog.

– Nem látott véletlenül egy magányosan keletnek tartó, nagy bakkecskét errefelé? – kérdezi alattomosan az egyik.

– Nem láttam.

– Kár. Van nála egy batyu... így sem rémlik?

– Egyáltalán nem.

– Kár. Hát nem. Flesh, nagy kár, mi? Nem rémlik neki...

Vigyorognak. Hosszú csend következik. Olyan biztosak magukban, az éles fogaikban és a karmaikban, hogy Jakabak alig kap levegőt. Tudja, hogy semmi esélye, ha összetűzésre kerül a sor. Míg felöklelné az egyiket a szarvával, addig a másik a nyakára ugrana, és akkor neki annyi. Végül nem bírja tovább a csendet.

– És... mi lenne abban a batyuban?

– Ó, semmi különös, az egyik kis barátunk... elvesztettük, és szeretnénk megtalálni... Mindketten imádjuk a kicsiket, nem igaz, Flesh? – bájolog az egyik.

– De igaz, Pearl. Imádjuk őket.

– Értem... Sajnálom. De nem rémlik.

Most Flesh veszi át a szót. Közelebb jön, és kiabálni kezd.

– Na és egy gólya, akit Grétának hívnak, az bizonyára rémlik?

– Nem, az sem.

Flesh néhány tollat forgat az ujjai között.

– Tényleg? Ilyen tollai vannak. Feketék és fehérek.

– A csőre meg ilyen – teszi hozzá Pearl, és zsebéből előhúzza szegény Gréta hosszú, piros csőrét.

Ez aztán a mulatságos. Jót nevetnek mind a ketten. Jakabaknak hányingere van. A gyomra felfordul. A szegény gólya tehát elárulta őt. Amúgy teljesen feleslegesen, mert így is kinyírták. Nem haragszik rá.

– Szóval, mi is van ott az inge alatt? – folytatja a kérdezősködést Flesh hunyorogva.

Jakabak érzi, hogy mindjárt pánikba esik. Hogy időt nyerjen, cigarettát kezd sodorni magának, de az ujjja remeg, és a dohány fele az ölébe hullik.

– Talán ideges? De hiszen én csak annyit kérdeztem, mit rejteget az inge alatt.

– Semmit nem rejtegetek. Az ott a hasam. Kicsit sokat ettem az utóbbi napokban.

– Megnézhetnénk?

– Igen, nagyon szeretnénk látni – erősít rá Pearl riasztóan duzzogó képpel.

Na, most eljött a pillanat! Jakabak kisapám, vagy lesz egy zseniális ötleted tíz másodpercen belül, vagy...

Hirtelen eszébe jut Samubak barátjának mondása: „Amúgy én nem félek a haláltól: amikor meghalunk, legalább nem fáj a fogunk!” Akkoriban mulatságosnak találta. Talán ennek a múltó emlékeknek köszönhetően, most hirtelen visszakalandozik a gyerekkorába, amikor a mezőn rohangált a barátaival.

Várj, Jakabak! Mindannyiunkat lekörözől!

Jakabak, állj már meg, már két kör előnyöd van!

Talán ez az ő nagy esélye. Az utolsó. Meg az egyetlen. Gyerünk bakocskám, bátorság! Nehogy már hagyj, hogy kinyírjon ez a két nyest, úgy, hogy te még csak nem is védekezel! Nagy levegőt vesz, és azt suttogja:

– Nem. Nem nézhetik meg.

– Hát ez bosszantó. Nem bosszantó, Pearl? – sipítja Flesh.

– De, nagyon is bosszantó. És Nagymama bizony elégedetlen lesz.

– És ha mégis meg szeretnénk nézni? – kezdi újra Flesh.

– Nem lehet – makacsolja meg magát Jakabak.

Cigaretteját az ajkai közé emeli, turkál a zsebei-
ben, úgy tesz, mintha nem találná az öngyújtóját. Na,
csak itt kell lennie valahol a tarisznyájában. Lassan fel-
tápáskodik. A két Griffó pedig elköveti a hibát, amire
számít, mindketten rossz irányba helyezkednek, Jaka-
bak és a patak közé. Nem kellett volna! Pafff! Vállával
hatalmasat taszajt az egyikén. Ezt neked, öregem! Az
rá is zuhan szépen a másikra, és hamarosan mindket-
ten a vízben lubickolnak. Placcs! Jakabak fölkapja a
zsákját, és futni kezd. Szélesebesen.

A Griffók gyűlölik a vizet. Még jobban, ha bele-
lökik őket. Azt sem nagyon értékelik, ha egy kecske a
vállával bökdösi őket. Nincsenek hozzászokva az efféle
bánásmódhoz. Amikor bőrig ázva kimásznak a folyó-
ból, minden gögjük odavész, őrült dühöngés torzítja el
arcukat. Köpködnek, fújtatnak, szemük halálos villá-
mokat szór. Csakhogy időközben már több mint húsz
méter a hátrányuk, és Jakabak most az életéért vág-
tat. Meg Pié életéért is. Nem a súlya zavarja, sem a cso-
magjáié, sem a sajátja. Egy hete már, hogy olyan keveset
eszik, szinte lötyög a saját bőrében, mint egy túl nagy
pizsamában. De akkor is meg fogja tartani azt a húsz
méter előnyt! Ha meg akarják harapdálni a vádliját,

ahhoz utol kell érniük őt. Kilométereken keresztül porzik hármójuk alatt az út. Jakabak néha hátrapillant, hogy felmérje a távolságot. Hosszú, csontos karjait előre dobálja, erősen liheg. Meddig bírja még? Ezek a gyilkosok nem úgy néznek ki, mint akik fáradnának.

Hirtelen, mintha elgyengülne a lába. Leteríti az éhség. Ezzel aztán nem lehet viccelni. Nemsokára szédülni fog, összevissza kacsázik majd, aztán meg összeesik. Emezeknek meg csak nyakukba kell kötni a szalvétát, és kész is a vacsora. A menü: kecskecomb. A desszert: pele.

El kell lőni az utolsó töltényét, az pedig a blöff. Most már úgyis mindegy, mindent vagy semmit! És kezdi is a mutatványt. Na, gyerünk, hadd nézzek hátra tíz lépésenként, hadd vegyek már egy nagy levegőt, hadd sántítsak a bal lábammal! A Griffók közelednek. Mindjárt elkapják. A dühük nem ismer határt. Már csak tíz méter, már csak öt, már csak kettő. Épp ebben a pillanatban készülnek ráugrani, hogy bevégezzék a munkájukat. És ekkor Jakabak, bocsánat, Jakabak úr, másodszorra is nekiered! Mindent belead a futásba, de főleg a kétségbeesett erőfeszítésbe, hogy elhitesse, friss és élénk. Mindene fáj, a csontjai recsegnek-ropognak, a tüdeje szúr, de úgy tesz, mintha teljesen

nyugodtan futkározna, mint akinek még van tartaléka. Még az is sikerül neki, hogy hátraforduljon, és rájuk mosolyogjon. Puszit dob feléjük.

– Helló, csajok!

Körülbelül száz méter múlva, émelegve adják fel.

– Még találkozunk! – üvölti Flesh, gyűlölettől eltorzult arccal.

– El ne felejtse! Akárhol is légy! – hörgi Pearl.

Hiába, hogy már nem érik el, Jakabakot mégis kirázza a hideg. Még szalad egy-két kilométert, csak hogy biztosra menjen, aztán a fáradtságtól elcsigázva a fűbe hanyatlik az út mentén. Lassan megnyugszik, ziháló légzése végre csillapodik. Csak nyugodtan... leráztad őket... most már nincs mitől tartani... nyugodj meg...

Kezét a batyura teszi, megsimogatja.

– Minden rendben, kisapám? Nem rázódtál szanaszét?

4. FEJEZET

A tél jobban végződött, mint ahogy kezdődött. Mondjuk, az nem volt nehéz.

Jakabaknak sikerült elvonszolnia magát egy olyan vidékig, ahol vendégszerető farmerek éltek. Örömmel kínálnak neki helyet a pajtában vagy az istállóban. Fehérrépával, csicsókával kényeztetik, néha valami meleg étellel is. De mostanában már nem ajánlja fel, hogy játszik valamit köszönétképpen, kivéve, ha nagyon ragaszkodnak hozzá. Fél, hogy felébreszti a horkoló kispajtást. Már két hónapja babusgatja. Teljesen

hozzászokott, hogy ez a langyos kis gombóc ott himbálózik az öve felett. Már nem zavarja. Egyszer bele-tette a hátizsákjába néhány órára, miközben bandu-kolt. De nem vált be, visszatette a hasára. Így melegebb. Kényelmesebb.

Kezdetben, persze hogy felmerült benne: „Mi lenne, ha inkább ásnék egy aranyos kis gödröt, és ott hagynám, hogy egyedül csicsikáljon egy nagyot. Ta-vasszal aztán majd visszajövök nyugiban, felébresztem, és útnak indulunk, mint két jó barát. Bizony.”

Aztán elvetette az ötletet. Okkal. Képzeljük csak el, hogy 1) a kis hortyogó idő előtt, például februárban ébred fel. Nagy bajban lenne egyedül a természetben. 2) Nem találok meg a gödröt. Kaparok, kaparok és se-hol semmi... 3) a nyestek, vagy Griffók vagy mik, rátalál-nak a szag után, vagy mit tudom én... Hát erre, ahogy az öreg Stanley mondaná, jobb nem is gondolni.

Egy szó mint száz, úgy döntött, hogy vele marad. Végül is nem zavar, nem zajong, nem kerül sokba az etetése... Jakabak azonban kerüli, hogy bárkinek is beszéljen róla. Nem mutogatja. Estefelé néha, amikor nem látja senki, belepillant a batyuba, mielőtt lefeküd-ne. Olyan is előfordul, főleg, amikor nagyon egyedül érzi magát, hogy nagy kezébe veszi a zoknit, kibújtatja

Pié alvó kis buksiját, és beszélni kezd hozzá. – Jól vagy, öcsi? Jól telik az éjszaka?

De öcsi nem válaszol. Szemhéjai zárva, mintha összeragadtak volna. Mintha soha többé nem akarnának kinyílni. Kis keze összekulcsolva az orrocskája alatt, meg sem mozdul.

– Nem válaszolsz?... Nem, nem válaszolsz... Sose válaszolsz... Nem vagy valami nagy Móka Miki... Aki nevetni akar, jöjjön vissza később... Másrészről viszont jó tulajdonságod, hogy nem is zavarsz...

Egy este, ahogy épp monologizál, a farmon lakó kisfiú rajtakapja. Meglepődve kérdezi:

– Beszélgetsz a zokniddal?

A kisfiú mozdulatlanul áll az ajtóban, és a válaszra vár. Jakabak nem esik kétségbe:

– Persze hogy beszélgetek a zoknimmal. Miért, te nem szoktál?

– Nem.

– Soha?

– Soha.

– Hát ez elég baj. A zoknikkal mindig beszélgetni kell. Különben bosszút állnak.

– Tényleg? És hogyan?

– Büdösek lesznek.

A kisfiúnak tátva marad a szája, aztán továbbáll. Jakabak mindenesetre már másnap reggel szedi a sátorfáját. Jobb az elővigyázatosság. Amíg nincs elég nagy távolság a Griffók és közte, tanácsos óvatosnak lenni. Az a jó; ha minél kevésbé tűnik fel. Így aztán sokat van egyedül, és van ideje gondolkodni. Például azon szokta törni a fejét, hogy vajon miért találják olyan különlegesnek a Griffók a kis Piét. Miért akarják annyira megkaparintani? Az nem elég magyarázat, hogy meg akarják enni. Most őszintén, hiszen nincs is mit enni rajta. Valami más oka lehet. És Jakabak minél többet gondolkodik, annál jobban fél, hogy rá fog jönni, hogy mi az az ok.

Levelében az öreg Stanley azt írja, reméli, találnak majd egy barátnőt Piének, és hogy majd ők ketten, persze csak ha el nem felejtették, hogyan is kell, egy rakás csöppséget gyártnak, akik boldogan fickándoznak majd a réteken. Csakhogy a nyestek is pontosan erre számítanak. Viszont sokkal kevésbé költői okokból. Most, hogy az egész fajt felzabálták, desszertként a vén Stanleyvel, bánják a falánkságukat és a meggondolatlanságukat is. Mi több, Jakabak biztos benne, hogy már náluk van a kérdéses kisasszony, és hogy másra sem várnak, mint hogy megkaparintsák a vőlegényt.

A vőlegény pedig Pié. Ebből az aranyos kis fajból már csak ők ketten maradtak a világon, a kis pelelány, aki a Griffók foglya, és a kis pelefiú, aki most éppen az ő inge alatt szunyókál. Na jó, ha meg akarják szerezni, akkor érte kell jönniük!

Olyan bonyolult lett a helyzet, hogy Szépecskét már-már el is felejtette. Néha azért eszébe jut az aranyos kis kecskeszakálla, de elhessegeti a gondolatot, hagyj békén, Szépecske, nem azért bandukolok lassan egy éve már, hogy még itt is bosszants! Egy másik kecskeszakáll is eszébe szokott jutni, Kékecskéé. És különös, de őt nem zavarja el. Kedves volt az a Kékecske... Meg tulajdonképpen csinos is. A többiekre már alig emlékszik, eltávolodott tőlük.

Közeledik a tavasz. Az egyik reggel Jakabak kakukkot hall. Megáll, leül egy fa tövébe, megreggelizik. Egy farmertől kapott rozskenyeret és sajtot, mindet megessi, és jókedve lesz. Összekészülődik, becsukja a zsebését, ám akkor mintha mocorgást érezne a batyuban. Odszorítja a fülét. Nem álmodom, tényleg mozog! A szíve erősen verni kezd. Persze éppen elég ideje volt felkészülni erre a pillanatra, de most, hogy itt van, elbátortalanodik. Lássuk csak, március közepe van! Ha jól tudja, a kölöknek még csak egy hónap múlva kellene

ébrednie. Nem túl korai ez? Az is igaz, hogy megviselhetette a repülés szegény Gréta csőrében; vagy amikor ő a *Take a whif on me*-t kornyikálta neki; az üldöző Griffók előli menekülés meg a többi. Jakabak kibontja a konyharuhát. Remeg a keze. Ezer kérdés merül fel benne egyszerre. Vajon tud járni a kicsi? Beszél? Mit fog rólam gondolni, ki vagyok én? Az is lehet, hogy a múlt nyár végén született, és a téli álmat hozzácsapta a délutáni sziesztához. Lehet, hogy semmire nem emlékszik, még az anyukája arcára sem.

Jakabaknak eszébe jut, hogy egyszer azt mesélték neki, hogy a kis lény, aki világra jön, az még soha nem látta magát tükörben. Fogalma sincs, milyen lehet a fizimiskája. Csak szeretetre és gondoskodásra van szüksége, amit bárkitől elfogadna, aki hajlandó megadni neki, legyen az egy kulcstartó vagy egy összecsomózott kötél. A csudába! Csak nem fogja azt gondolni, hogy...

A zokniból közben mocorgást hall. Jakabak óvatosan felemeli, és szétnyitja a szárát. Két hatalmas szem mered rá, gyengéd pillantással. A száj szóra nyílik. Jakabak a legrosszabtból tart, és a legrosszabb be is következik, a kis mütyür ugyanis kicsit csodálkozva azt suttogja:

– Apa...?

5. FEJEZET

Végül is, egész jól megértik egymást. Megismerkednek, kialakítják a kis közös szokásaikat. Pié leginkább Jakabak vállán szeret kuksolni, tetszik neki a kilátás. Meg aztán rettentő praktikus hely is, hogy jól fülön harapja nagyobb társát, amikor összekapnak. A zakózsebben is szívesen elüldögél, de csakis a jobboldaliban. Ott mindig kényelmesen érzi magát, száraz és sötét van. Megnyugtató az ottani szagok, dohány, kenyérmorzsa és madzagillat keveredik. Jakabak illata. Pié biztonságban érzi magát abban a zsebben. Főleg akkor szereti, ami-

kor lendületes léptekkel róják az utat. Jobbra-balra dől, imbolyog, ringatózik.

Rövidesen ki is gömbölyödik, nem fér már bele a gyapjú zokniba, de azért nem dobja ki. Ott marad a zsebben, általában lengéscsillapítóként szolgál, ha pedig hidegre fordul, takaróként. Egy parasztasszony, akinél dolgoztak néhány napot, varrt Piének egy kantáros nadrágot és egy kis zakót.

Amikor esténként megállnak, Pié leugrik a földre, és rohángálni kezd, hogy megtornáztassa a lábát. Pattog, mint egy rugó, bakot ugrik és bukfacezlik, mialatt Jakabak tüzet rak és készít valami ételt. Vacsora után háton fekvé bámulják az eget. Pié kinyújtja az ujját:

– Mondd Jakabak, az ott messze, nézd, az egy bolygó vagy egy csillag?

– Hááát... szerintem inkább csillag.

– És hogy hívják?

– Hááát, valamikor régen tudtam, de most nem jut eszembe.

– És milyen messze van?

– Nagyon. Messze van, kispajtás. Csak ezt tudom mondani neked...

Kispajtás, ez az egyik név a sok közül, amit adott neki. Kitalált még sok másikat is, kedveseket és ke-

vésbé szerethetőket: az elején *Kakabogyó*nak hívta, jól van na, így volt és kész; aztán lett a *Pilóta*, ami arra utalt, ahogyan megérkezett; és *Nagypapa*, *Kispapa*, *Öcsi* vagy *Művészúr*... Csak akkor hívja a rendes nevén, Piének, amikor a szükség úgy hozza. Például azon a nevezetes éjszakán, amikor elvesztette az erdőben. Hát mondjuk, mégse kiabálja az ember hangosan, egyedül a fenyvesben, hogy „Kakabogyó”. Nevetséges lenne.

Amikor Jakabaknak már elege van a csillagokon való morfondírozásból, előveszi a bendzsót a tarisznyából, és dalra fakad. Fura orrhagon énekel, ami érdekes, mert ha beszél, nem ilyen a hangja. De bitang jól énekel, gondolja Pié, akár a kenyerét is megkereshetné vele. Csak meg kell nézni, micsoda hangulatot csinál egy-egy rögtönzött koncerttel a farmokon. Kezdetben csak messziről, fitymálódva hallgatják. De Pié ezt már megszokta. Tudja, hogy Jakabak egykettőre leveszi őket a lábukról. És nem téved. Először csak a csukájuk orrával dobolnak. Ütemre. Nem tudják visszartartani magukat. Aztán a fejüket rázzák ütemre, és nemsokára mindenki énekel, tapsolva veri a ritmust, és kéri, hogy még! A vállán álló Pié szintén bezsebeli a tapsot: Hallottátok! Az én barátom, Jakabak énekel ilyen jól! Ti csak ma hallgathatjátok, én viszont min-

den nap. Én ugyanis a barátja vagyok. És holnap együtt megyünk tovább. Művészek vagyunk...

Ami az étkezést illeti, nincs vele gond. Kikerekedett pofija és kis pocakja ellenére Pié megelégszik néhány szem dióval vagy mogyoróval, száraz kenyérrel, illetve nyers répával. Mindegy neki. Csak ropogjon. Mintha a hang fontosabb lenne az íznél.

Vagyis jól elvannak a világban, na!

Ősszel egy kicsit rosszabb persze, akkor Pié bágyadni kezd. Ásítózik. Pislog. Apró, mandulaformájú szemhéjai egyre inkább lecsukódnak. Már nem tud ellene tenni semmit. A kis belső órája működteti.

Jakabak próbálja viccesre venni: – Mi van, bajnok, már a téli sportokra készülsz?

De valójában nem szereti ezt az időszakot. Szomorú lesz tőle. Úgy érzi, hogy Pié távolodik, távolodik, aztán otthagyja. Amikor elérkezik az idő, becsomagolja a takarójába, és szomorúan a hasára rögzíti. Jó éjt!, mondja neki, így egyes számban. Pedig most vagy kétszáz éjszaka következik, amit Jakabak kénytelen egyedül elviselni.

Tavasszal viszont ismét nagy a vidámság! Hét hónap horkolás után a kis Pié visszatér, még ha kicsit bágyadtan is. Mancsával a szemét dörzsölgeti, kicsit még kába. Jakabak felemeli és rámosolyog.

- Szia, kisbarátom!
- Szia Jakabak...
- Jót aludtál?
- Igen...
- Még egy kis lusti?
- Nem, most már elég volt...
- Mit mesélsz nekem?

– Éhes vagyok...

Jakabak felkészült erre. Napokon keresztül dióval és mogyoróval tömi, tejet itat vele. Aztán, amikor jóllakott, Pié érdeklődni kezd:

- Na és Jaka, mi történt a télen?
- Hát, csak a szokásos. Bandukoltam.
- És esett a hó?
- Hát januárban elég sokszor.
- Szerinted egyszer majd én is láthatom a havat?

– Ki tudja? Ahhoz egy kicsit előbb kellene felébredned. Nem olyan sokkal, mondjuk két hónappal. Jaj, képzel, most hogy a hóról beszélünk. Egyik reggel felébredek, és ilyen nagy nyomokat látok, ni... Csak nem vaddisznók, gondoltam magamban...

És akkor belekezd. Meséli Piének a vaddisznókat, a pajtákat, a fogadókat, a meneküléseket, a találkozásokat.

Pié imádja ezeket a történeteket, az összeset, hogy mi minden történt, amíg ő békésen mogyorókról álmodott a takarójába burkolózva. Őrült jól szórakozik. Vigyorog, meglepődik, gúnyolódik... Jakabak a legviccesebb történeteket választja ki, és még rá is tesz egy lapáttal, hogy kispajtása gurgulázó nevetését hallhassa a válláról.

– Éhes vagyok...

Jakabak felkészült erre. Napokon keresztül dióval és mogyoróval tömi, tejet itat vele. Aztán, amikor jóllakott, Pié érdeklődni kezd:

– Na és Jaka, mi történt a télen?

– Hát, csak a szokásos. Bandukoltam.

– És esett a hó?

– Hát januárban elég sokszor.

– Szerinted egyszer majd én is láthatom a havat?

– Ki tudja? Ahhoz egy kicsit előbb kellene felébredned. Nem olyan sokkal, mondjuk két hónappal. Jaj, képzeld, most hogy a hóról beszélünk. Egyik reggel felébredek, és ilyen nagy nyomokat látok, ni... Csak nem vaddisznók, gondoltam magamban...

És akkor belekezd. Meséli Piének a vaddisznókat, a pajtákat, a fogadókat, a meneküléseket, a találkozásokat.

Pié imádja ezeket a történeteket, az összeset, hogy mi minden történt, amíg ő békésen mogyorókról álmodott a takarójába burkolózva. Őrült jól szórakozik. Vigyorog, meglepődik, gúnyolódik... Jakabak a legviccesebb történeteket választja ki, és még rá is tesz egy lapáttal, hogy kispajtása gurgulázó nevetését hallhassa a válláról.

A fájdalmakat és a magányt elhallgatja. Az csak rá tartozik. A Griffókat is, akik nem tágítanak, és nem mondanak le róluk. Szó se lehet róla. Vagyis egyszer, mégiscsak majdnem kicsúszott a száján.

Esik. Egy nagy, tömött lombú tölgyfa alá húzódtak. Jakabak a hátán fekszik, lábát behúzza, fejét a tarisznyájával támasztja alá. Bóbiskol. Pié a térdén ül, szemben vele, és őt nézi. Hátat fordít a tájnak, fütyül rá. Őt az a táj érdekli, amit Jakabak ábrázatán lát. Arca szurdokai, orra hegye, kék szeme óceánja, szakálla sűrű erdeje. Már egy órája hallgat. Aztán hirtelen megszólal:

– Hova megyünk?

A kérdés úgy hullik alá, mint kavics az állóvízbe. Szomorú, már-már elhaló hangon kérdezi, ő, aki mindig olyan élénk és vidám.

– Hm? Mit kérdeztél?

– Azt kérdeztem, hova megyünk... Miért vagyunk folyton úton?

– Húha! Az esőtől lett ilyen cudar kedved? Na, zsupsz a zsebembe, szunyókálj egy kicsit!

Pié nem mozdul. Egy esőcsepp áthatol a lombkoronán, és a fejére pottyán, placcs! Letörli a mancsával.

– Majd abbahagyjuk egyszer?

Jakabak szívesen elmondaná neki az igazságot, de attól fél, talán még eszméletét is vesztené ijedtében. Na, azt inkább nem. Elképzeli a jelenetet:

– Jól figyelj, Pié! Ha éppen tudni akarod, akkor tessék, nem tartunk sehová. Hanem menekülünk! És az nem ugyanaz, ugye érted? Aljas állatok elől menekülünk, akik üldöznek bennünket. Griffóknak hívják őket, vagy Nyesteknek, vagy Némbereknek, vagy egész egyszerűen Állatoknak. Feketék, mint az éjszaka, hajlékonyak, mint a párduc, kegyetlenek és fáradhatatlannok. Sok százan vannak, de lehet, hogy több ezren is. És az egyetlen vágyuk, a rögeszméjük, az álmuk, hogy téged elkapjanak, téged, kis Pié!

Jakabak már hallja is:

– Hogy el... hogy elka... hogy engem elkapjanak. De miért? De miért engem?

És ahhoz, hogy erre a kérdésre válaszoljon, még ennél is szörnyűbb dolgokat kellene bevallania... hogy ő az egyetlen fiú, aki megmenekült a fajából. És hogy az egyetlen pelelány túlélő pedig már a Griffók karmai között van. Hogy a többiek, az övéi már alulról szagolják az ibolyát. Na most, ki mondaná ezt el Piének: hisz azonnal nyöszörögni kezdene, meg sírni. Hasra feküdné, és az öklével verné a földet. Még lehet, hogy arra is

képes lenne, hogy befúrja a fejét a zoknijába, és ki se jöjjön többet. Már így is tizenkettőtől hét hónapra kivonja magát a forgalomból.

– Mondom, hogy ugorj már be a zsebembe, hisz vacogsz!

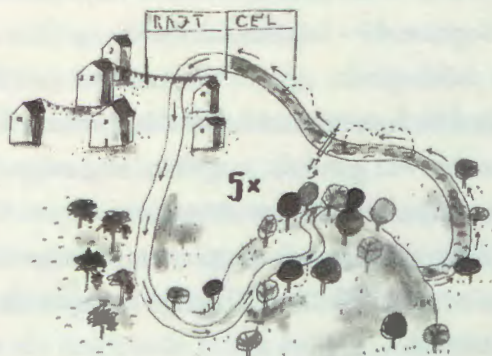
Pié ez alkalommal engedelmeskedik. Lecsúszik a nadrágon, átmászik a zakóra, és eltűnik a zsebben.

Jakabak vár néhány percet.

– Alszol?

A zsebből csak egy kiscica dorombolására emlékeztető hang érkezik. Jakabak lassan feláll, nyújtózkodik egy jó nagyot, vállára dobja a tarisznyáját, és megindul a földúton. Az eső már majdnem elállt. Majd később elmondja neki. Majd máskor.

6. FEJEZET

Eltelt három év, ahogy a regényekben mondani szokás.

Reggel van. A felkelő nap fényében ragyog a táj.
Harmat csillog a füves úton.

Egy muskotályos szőlőültetvény mellett haladnak el. Jakabak lecsíp egy szemet, és bekapja. A gyümölcs héja szétpattan, finom bíborszínű lé csurog belőle.

– Hmmm... Kérsz te is, Pié?

Neki is ad egy szemet. Pié is a levét issza meg először, aztán komótosan elrágcsálja a ropogós héjat.

Tucatnyi kétrét hajlott nő és gyerek vagdossa a fürtöket, és dobálja nagy fahordókba. Amikor megtelnek a hordók, a férfiak hosszú rudakat csúsztatnak a fogójuk alá, az egyik elől, a másik hátul fogja meg, úgy viszik a szekérhez, ami kicsit arrébb várja őket.

– Segíthetek? – kérdezi Jakabak.

A szőlősgazda, egy jól megtermett és szigorúnak tűnő férfi, mérgetni kezdi. Megpróbálja felmérni az erejét. Azt gondolja magában, elég erősnek néz ki, nincs rajta háj, csak csont és izom.

– Estig maradhat dolgozni. Aztán, ha beválik, lehet szó az egész hétről is. 80 pengő a napidíj. És koszt meg kvártély.

– Kilencven – alkudozik Jakabak.

– Rendben.

– És még tíz a kispajtásomnak. Azzal együtt kereken száz... – teszi hozzá Jakabak, és a vállán ülő Piére mutat.

A szőlősgazda bizalmatlan.

– Mit tud a kicsi?

– Megvakarja az ember hátát, ha viszket. Rajta, mutasd meg az úrnak, Pié!

Pié leugrik a földre, eltrappol a szomszédos erdőig, leszakít egy kis ágat az egyik mogyoróbokorról, felmászik a szőlősgazda vállára, és a hátoldalán becsúsztatja az inge alá. Kotorászik, turkál, erőteljes mozdulatokkal vakargatja. A szőlősgazda ficáncol és kuncog. A szüretelőkből kitör a nevetés.

– Ja, és elzavarja a legyeket ebéd közben! – teszi hozzá Jakabak, hogy végleg meggyőzze.

– Rendben van. Felveszlek benneteket. Te nagy, te velem jössz, együtt visszük majd a hordókat a szekerre – dönti el a szőlősgazda.

Jakabak hordár lesz. Megfelel neki. Nem szeretne a szőlősben hajlongani a nőekkel és a gyerekekkel, és vagdalni a fürtöket, még megfájdulna a háta. Jó órát is dolgoznak együtt egyetlen szó nélkül. Összhangban

vannak, könnyedén és zökkenőmentesen pakolják a hordókat. Egyforma magasak, egyforma hosszú a lábuk is, és hasonlóan szívósak. Amikor megtelik a szekér, egy munkás lovat fog elé, és elhajt. Addig pihenhetnek egy kicsit, ameddig visszaér.

– Gondolom, a versenyre jött... – érdeklődik a szőlősgazda.

Jakabak épp a homlokát törölgeti egy nagy kockás zsebkendővel.

– Milyen versenyre?

A szőlősgazda elképed, hogy még csak nem is halott a versenyről.

– Hát a Nagy Versenyre! Az éves Nagy Versenyre. Hát ilyen messziről érkezett maga?

– Túlságosan is messziről – sóhajtja Jakabak. – Mi az a Nagy Verseny?

– Huszonöt kilométer. Most vasárnap. A faluból indulnak, onnan; aztán ezen az úton jönnek végig, a szőlők mellett; aztán ott befordulnak, felszaladnak a dombra, ott ni, az erdőn keresztül; aztán a folyó mentén vissza a faluba hátul. Ötször. Az pont huszonöt kilométer. Nem próbál szerencsét?

Jakabak követte az útvonalat, amit a szőlősgazda hosszú, csontos karjaival a tájra rajzolt.

– Meglátjuk... Nem futok rosszul... De, gondolom, van vetélytárs bőven...

– Jól látja. Több mint százan indulnak. Jórészt hivatásos sportolók, akik egész évben keményen edzenek. Mondjuk, úgy jó tíz éve, egyszer egy amatőr alaposan megszégyenítette őket. Egy olyan magához hasonló inas, szótlan alak, szívós volt és kemény.

– Aha. És mi a fődíj?

– Egy kiló aranypénz. Egy táskában. A győztes a hóna alá kaphatja.

Jakabak nem hisz a fülének. Amióta megszületett, csak egyetlenegyszer volt egy kis darab aranypénz a kezében. Annak is jó ideje. De hogy egy kiló! Megpróbálja elképzelni, mi mindenre futná belőle, és már látja is lelki szemei előtt felsorakozni a gőzölgő krumplis bográcsokat, a sűrű borsóleveses fazekakat, a gombás rántottákat, a krémes tejberizses tálakat... a nyála is csorogni kezd, és eláztatja kis kecskeszakállát.

Még szerencse, hogy közben dél lett, és mindenki abbahagyta a munkát, hogy megebédeljen. Egy nagy olajfa árnyékába helyezkednek el, és előkerülnek az ételek a kosarakból. Hiába gyötri az éhség kínzóan Jakabak gyomrát, igyekszik illedelmesen viselkedni, és csak utoljára szed mindenből.

– Meglátjuk... Nem futok rosszul... De, gondolom, van vetélytárs bőven...

– Jól látja. Több mint százan indulnak. Jórészt hivatasos sportolók, akik egész évben keményen edznek. Mondjuk, úgy jó tíz éve, egyszer egy amatőr alaposan megszégyenítette őket. Egy olyan magához hasonló inas, szótlan alak, szívós volt és kemény.

– Aha. És mi a fődíj?

– Egy kiló aranypénz. Egy táskában. A győztes a hóna alá kaphatja.

Jakabak nem hisz a fülének. Amióta megszületett, csak egyetlenegyszer volt egy kis darab aranypénz a kezében. Annak is jó ideje. De hogy egy kiló! Megpróbálja elképzelni, mi mindenre futná belőle, és már látja is lelki szemei előtt felsorakozni a gőzölgő krumplis bográcsokat, a sűrű borsóleveses fazekakat, a gombás rántottákat, a krémes tejberizses tálakat... a nyála is csorogni kezd, és eláztatja kis kecskeszakállát.

Még szerencse, hogy közben dél lett, és mindenki abbahagyta a munkát, hogy megebédeljen. Egy nagy olajfa árnyékába helyezkednek el, és előkerülnek az ételek a kosarakból. Hiába gyötri az éhség kínzóan Jakabak gyomrát, igyekszik illedelmesen viselkedni, és csak utoljára szed mindenből.

– Még egy kis levest, Jakabak úr? – kérdezi egy fiatal nő, aki észrevette, milyen jó étvágya van.

– Kérek még egy kanálkával, mert nagyon finom...
– mondja, és már nyújtja is a leveses tálkáját.

– Adhatok még egy kis sajtot, mielőtt elcsomagolom, Jakabak úr?

– Adhat, bizony...

A végére már majdnem jól is lakik.

Ami Piét illeti, ő összevissza szökdécsel, és a mogyoró vesszőcskéjével hadonászik. Ezúttal délben nem is ül senkinek az orrára egyetlen légy se, és egyetlen szúnyog sem csíp meg senkit.

A szüretelők között van egy fekete ruhájú, mi több, fekete bőrű öregasszony is, göcsörtös, mint egy szőlővessző. Le se veszi Piéről a szemét. Amikor Pié egy bokor mögé bújik, hogy elvégezze szükségét, az öregasszony körtéjét hámozva motyogni kezd:

– Mondja mán, Takabak úr! A maga kis barátja, amott ni, véletlenül nem egy... hogy is hívják? Azt hittem, már nem maradt belőlük, akarom mondani, hogy a Griffók valamennyit...sutty. Hüvelykujjával úgy csinál, mintha el akarná vágni a nyakát, sutty!

Jakabak csak fújja a kávéját, mintha mit sem halott volna. De a szíve hevesen ver.

– Takabak úr, a maga barátja ottan... – erősködik az öregasszony már hangosabban.

– Asszonyom, az én nevem helyesen Jakabak. J-vel mint, öhh... jámbor.

– Bocsásson meg... Azt akartam mondani, hogy a kis pajtása nagyon hasonlít...

Pié feláll a bokor mögött. Felhúzza a nadrágját, begombolkozik, megigazítja a nadrágja kantárját, és visszajön.

– Igen, hasonlít ezekre a...

Jakabak nem habozik, ráborítja a forró kávé a térdére.

– Jajjj! Leforráztam magam! A fenébe ezzel a kávéval!

Minden oldalról igyekeznek a segítségére sietni. Nadrágját a bokájára tolja, az égett részekre friss vi-zes borogatást tesznek. Jakabak jajgat és sír, mint egy gyerek.

– Fáj! Éget! Mama!

Ki gondolta volna, hogy egy ilyen életerős férfi, mint ő, így picsog, gondolják magukban a többiek. De mindegy is, hogy mit gondolnak, a lényeg, hogy Pié nem hallott meg semmit. Mekkora idióta ez az öreg-asszony!

Este a pajtában, ahol éjszakáznak, Jakabaknak nem jön álom a szemére. Biztos benne, hogy az a vén huhgó nem téveszti Piét összehúzott szemei elől, és bizonyára újra rákezd majd, még hozzá hangosabban és őelőtte: „Mondja már, Takabak úr...”. Neki meg igazán nincs kedve minden nap leforrázni a lábát.

Általában soha sehol nem időzik tovább, ha a legkisebb veszély is felmerül. Ha hű marad ehhez az elvéhez, már holnap hajnalban felszedik a sátorfájukat, még a bérüket sem kérik ki. Viszont, ha megvárják a vasárnapot, elindulhatna a versenyen, és ki tudja, talán meg is nyerheti...

Mellette a szalmában Pié beindította kismotorját, hangosan horkol.

Jakabak ránéz, és mint általában, érzékenyül. Gyengéden megsimogatja az arcát. Aludj, kispajtás! Ne félj semmitől!

7. FEJEZET

Másnap Jakabakot kellemes meglepetés éri a szőlőbe érve, nincs ott az öregasszony, sőt még harmadnap sem kerül elő. Azt mondják, köszvény gyötri.

Hát csak gyötörje, gondolja Jakabak. Ő aztán nem fogja sajnálni.

– Na, akkor mi a helyzet a versennyel? Magának lenne esélye a hosszú lábaival – mondja a szőlősgazda, akivel továbbra is jó csapatot alkotnak.

– Meglátjuk, meglátjuk... – mormogja Jakabak.

De már döntött.

Vasárnap reggel verőfényes őszi napsütésben fürdik a falu főtere, ahol már vagy húsz versenytárs összegyűlt, és ugyanennyi néző is. A szökőkút előtt egy testes, szalmakalapos férfi ül verejtékezve egy rozoga asztal mellett.

Ő intézi a jelentkezéseket.

– A neve, uram?

– Jakabak – válaszolja Jakabak.

– Hivatásos sportoló?

– Amatőr vagyok...

– Felszerelése van?

– Felszerelés, őőh... pontosan mire gondol?

– Futónadrág... futócipő...?

– Ami a cipőt illeti, maradnék a sajátomnál. Nadrágom nincsen.

A kövér férfi kotorászni kezd az asztal alatti kartondobozban.

– Fogja, próbálja fel ezt! És ha nem szeretné mutatni a fenekét, abban a fabódében öltözzön át, az az öltöző. Ezt a rajtszámot pedig mindenképpen húzza fel!

Amikor néhány perccel később Jakabak, karján az ingével és nadrágjával kilép a kabinból, Pié majd megfullad a röhögéstől. Soha ilyen nevetséges szerelés-

ben nem látta még Jakabakot, pedig elég régóta ismeri. Szőrös, fehér pipaszár lábain mulatságosan lötyög a gatyá.

– Hát te meg min nevetsz? Inkább segíts felkötni ezt a rajtszámot! – zúgolódik Jakabak, és a nadrágját Pié fejéhez vágja. Pié megpróbál szokás szerint felcsimpaszkodni a lábán, de mivel nincs rajta nadrág, nem tud belekapaszkodni, arról nem is beszélve, hogy rázza a nevetés.

– Karmolsz, te idétlen! – kiáltja idegesen Jakabak, és letérdel, hogy Pié elérje a vállát, és fel tudja kötni a rajtszámot.

A 27-es a száma.

Negyedórával később már az egyenes úton bandukolnak a szőlő mellett, amely ma kihalt. Pié vagy tíz méterrel is lemarad, de a társa nem törődik vele.

– Jakabak, várj már meg... nem tudok ilyen gyorsan menni.

– Ha uraságodnak volt ereje nevetni az imént, akkor most legyen ereje lépést tartani velem.

– De miért fárasztod ki magad a verseny előtt?

– Nem fárasztom ki magam, csak gyalogolok, és felmérem a pálya nehézségeit. Még hasznos lehet, képzeld el!

Balról megkerülik a szőlőt, aztán felmennek egy mintegy két kilométeres kaptatóra, ami a bükkfák között felvezet a dombra.

– Kicsi Pié, a verseny itt fog eldőlni. Ez az emelkedő egy valóságos lábtörő. Bánni fogja, aki már az elején élre akar törni.

Pié teljesen kifulladásra éri utol.

– Mit pfff... mit mondasz?

– Azt mondom, hogy itt fog eldőlni a verseny, és sehol máshol! Ezen a hegyoldalon!

– Akkor engem hagyj itt. Itt fogok szurkolni neked, fff... ahányszor csak elhaladsz.

Jakabak a bokrok közé rejti táskáját és ruháit, Piét pedig egy bükkfa alacsonyabb ágára ülteti, a törzshöz támasztja.

– Ne mozdulj innen! És ne hívd fel magadra a figyelmet, tudod, hogy azt utálom. A verseny után visszajövök érted. Na, akkor, viszlát!

Jakabak már nagy léptekkel halad lefelé a domb túloldalán, amikor hátulról meghallja Pié hangját.

– Hé, Jaka!

Visszafordul.

– Igen?

– Sok szerencsét!

Jakabak morog valami köszönésfélét, és tovább indul. Nem szereti egyedül hagyni Piét.

Amikor visszaér a főtérre, alig ismer rá. Időközben nyüzsgő tömeggel telt meg. Találomra közlekedik a készülődő vetélytársak között. Igaza volt a szőlősgazdának, mindenhonnan jöttek. Magas, csontos fickók, izmaikat mutogató kis köpcösök, fekete és fehér bőrűek, szőrösek és szőrtelenek. Mindenfélék. Egyesek helyben ugrálva melegítenek, mások nyújtanak. Az egyik a hátán fekszik, és az izmait masszíroztatja. Jakabak úgy véli, ő már eléggé bemelegedett, és kissé habozva áll a tér közepén.

– Magáé a 27-es?

Hátrafordul. Egy csaknem öregember beszél hozzá. A 30-as rajtszámú. Félig kopasz fejére zsebkendőt kötött, és félénken mosolyog.

– A rajtszáma! A 27-es! Tavaly az enyém volt!

– Tényleg?

– Igen, és szerencsét is hozott!

– Miért, nyert?

– Hogy nyertem-e? Á, dehogyis... Már húsz éve jövök, de még sohasem nyertem. De tavaly a 27-essel a hátamon be tudtam fejezni a versenyt. Az is valami!

Jakabak meglepődik kissé.

- Miért, olyan nehéz befejezni?

A másik meglepődve fürkészi.

- Hát... Eléggé... Még nem próbálta?

- Nem.

- Ja, vagy úgy...

Habozik, gyanakvóan körbepillant. Aztán diszkrétén int Jakabaknak, hogy húzódjon kicsit közelebb. Jakabak közelebb hajol. A másik eltakarja a száját, és a fogai között odasúgja:

- Csak a 27-es miatt mondom el, és mert maga egy rokonszenves fickó. Legyen résen a folyónál, öregem...

- A folyónál? És miért kellene nekem...

De az alak már tovább is állt, ennél többet nem fog mondani.

Magas, szemüveges férfi áll egy padon, és a következőt fröcsögi a hangosbemondóba:

- A fersenyzők foglalják el felyeiket a starthoz, a főtél mögött. Ifmétel: a fersenyzők...

Jakabak követi a többieket, és rögvest a tolongás közepén találja magát, jó száz fickó méregeti egymást. Seholy egy mosoly, seholy egy szó. Már bánja, hogy a kis Piét egyedül hagyta, azért hogy ilyen vademberek között versenyezhesen. Na jó, de ha már itt van... Ééés, el is kezdődött! Meg se próbál az első sorba törni. Ha

benne van az első harmadban, az már jó. A verseny akár két órán át is tart majd, felesleges az elején felhívni magára a figyelmet. A falu határában meglepetés várja, az út szélét ellepi a tömeg. Kiabálnak, üvöltöznek, az emberek egymás hegyén-hátán tülekednek, hogy jobban lássanak. Ezek a helyiek teljesen örültek! Másodszor száz méterrel később lepődik meg, a célvonallal szemben tribünt állítottak fel, a tetejére pedig feltették

a híres arannyal teli zsákot egy asztalra. Két vasgyúró őrzi, gorillaszegyükön összekulcsolt kézzel.

A szőlő mentén a közel kétszáz sportcipő porfelhőt kavar. Alig lehet látni, mindenki köhécsel. Jakabak szája elé tartja a zsebkendőjét. Lazán fut, kíméli magát. Mintha az ő nevét is ordítanák a tömegben. Lehet, hogy a szüretelők kijöttek szurkolni. Akkor akár hús szurkolója is lehet! A meredek domboldalon a lustábbak közül már néhányan húzzák a lábukat, a futók sora elnyúlik. Jakabak visszafogja magát, hagyja, hogy leelőzzék. Menjetek csak, nyulacskáim, később majd beszélünk még! De amikor körbenéz, sehol nem látja Piét. Naná! A fákat gyerekek lepték el, és vagy lovaglósülésben ülnek az ágakon, vagy csimpaszkodnak, mint a majmok. Élesen sikongatnak, marékszám dobálják a falevelet. A domb túloldalán leereszkedni kész akrobatamutatvány. A nyáj teljes fejtelenségben rohan lefelé. A versenyzők felének kiment a bokája, többen elhasáltak. Most vannak a folyóparton. Jobbra víz, balra meredek, bozotos lejtő. A kettő között keskeny füves ösvény. Afféle tölcsér, amiben öten, ha elférnek szorosan egymás mellett. Nem valami sétára hívogató hely, sötét van, és korhadt fa szaga terjeng. De azon kívül, hogy bele lehet esni a vízbe, Jakabak nem lát más veszélyt.

Pont erről morfondírozzik, amikor valaki alaposan hasba vágja.

– Úúúúú! – szökik ki belőle, és a lélegzete is majd eláll.

– Elnézést... Bocsánat... – dűnnyögi a langaléta, aki előtte fut.

Az a dühítő, hogy direkt csinálta. Kérheti sűrűn az elnézéseket, de akkor is szándékosan húzott be neki a bendőjébe az ocsmány könyökével. Rettenetesen fáj, és a következő kétszáz métert Jakabak csak görnyedve tudja megtenni. De még semminek nincs vége. Placcs!, hallatszik hátulról. Egy fickó kapálózik a folyóban. Káromkodik, mint a kocsis.

– Megvárhattátok volna a második kört, disznó banda!

Megpróbál az árokpartba kapaszkodni, hogy ki-másszon, de három odaérkező futó teljes súlyával gázol át a kezén.

– Elnézést...

– Sajnálom...

– Bocsánat...

Visszacsúszik, és másodszor is a víz alá merül. Hogy itt mindenki mennyire jól nevelt és udvarias! Kár, hogy emellett ügyetlenek is... Jakabak mégis rosz-

szat sejt. Főleg, hogy két percen belül legalább még tíz vetélytárs pottyan a vízbe. Mihelyt ki akarnak mászni, összetapossák a lábukat. „Bocsánat... Elnézést...” Az egyiknek béka ül a fején, és beletörődve bámulja a farkát. Mielőtt az út balra fordul, és távolodni kezd a folyótól, Jakabak még egy rúgást kap a fenekébe, és egy balegyenest az arcába. Mindkettőt ugyanattól a baromtól kapja, a 77-es rajtszámútól. Téged kis csibém, megjegyeztelek, gondolja magában dühösen Jakabak. Esküszöm, hogy elbeszélgetünk mi még! Majd részletesen elmagyarázom neked a cseresznyés pite receptjét... Imádni fogod... Kisvártatva újra felbukkan a két oldalon az ordítós tömeg. Egy tomboló férfi teli torokból üvölt:

– Huszonkettő hiányzik. Megszámoltam őket. Huszonkettő, mondom én!

Lassan kirajzolódnak a szabályok Jakabak fejében. Első szabály: az győz, aki először érkezik a célba. Második szabály: minden megengedett, főleg a folyóparton. Harmadik szabály: nincs harmadik szabály.

– Jó – dörmögi vöröslő zsebkendőjét vérző orrához szorítva –, felfogtam. Csak meg kellett értenem. Most, hogy ismerem a szabályokat, jól fogunk majd szórakozni, gyerekek...

8. FEJEZET

A közönség féktelen éljenzése közepette haladnak el újra a tribün előtt.

Valamivel messzebb, az út szélén egy asztalon friss vízzel teli serlegek várják őket. Felkap egyet, és az ajkához emeli. Majdnem szomjan hal! És ez így is marad a következő körig, mert a serlege kirepül a kezéből, és elszáll. Valaki öklével a karjára ütött. „Bocsánat... Elnézést”.

Visszafordul, hogy elvegyen egy másikat, de nincs több az asztalon. Vagy úgy. Feleannyit tesznek ki, mint

8. FEJEZET

A közönség féktelen éljenzése közepette haladnak el újra a tribün előtt.

Valamivel messzebb, az út szélén egy asztalon friss vízzel teli serlegek várják őket. Felkap egyet, és az ajkához emeli. Majdnem szomjan hal! És ez így is marad a következő körig, mert a serlege kirepül a kezéből, és elszáll. Valaki öklével a karjára ütött. „Bocsánat... Elnézést”.

Visszafordul, hogy elvegyen egy másikat, de nincs több az asztalon. Vagy úgy. Feleannyit tesznek ki, mint

kellene. Így még izgalmasabb, nem? Na, ez aztán fel-
paprikázza Jakabakot, most már tényleg nagyon dü-
hös. Arról nem is beszélve, hogy bele kell húznia, hogy
utolérje a csapatot. Egy éles hang hallatszik a többi
közül:

– Gyerüüünk, Takabak úr, hajráááá!

Észreveszi a fekete öregasszonyt meg a többi szü-
retelőt, mindenki ott feszít vasárnapi öltözetében.

– Gyerünk Jakabak! Szurkolunk magának!

Hát ez jólesik. Tényleg, ha nyer, meghívhatná őket
egy kör italra... Közben a verseny már majdnem úgy
zajlik, mint egy átlagos verseny. A versenyzők viselked-
nek, de mihelyt kikerülnek a szurkolók látóköréből, a
folyó mentén minden újakezdődik, kard ki kard! Ja-
kabak ezúttal már előrelátó. Távol tartja magát az árok-
parttól, és megfogadja, „az elsőt, aki közeledik, ketté-
nyitom, mint egy könyvet!”

Hamarosan meg is valósíthatja kedves ígéretét,
mert egy kis köpcös, aki úgy néz ki, mint egy vásári
birkózó, a közelébe férkőzik, és két kézzel meg akarja
ragadni a gatyáját. Bizonyára azért, hogy a vízbe hajítsa.
Jakabak jó messziről készíti már öklét, hogy minél na-
gyobbat tudjon ütni, és bumml, máris orrba vágta a köp-
cöst. Az hanyatt esik, nem mozdul. Viszlát 24-es!

– Ennyit mutatóban! – kiáltja Jakabak.

A bemutatónak meglesz a hatása, egy ideig békén hagyják. A többiek ezt nem mondhatják el, vagy húszan lesznek a sáros víz áldozatai. Ha ez így megy tovább, vajon hányan maradnak benn az utolsó körig?

Az ellátó asztalhoz közeledve Jakabak nagy erőfeszítéssel az élre tör. Nagyszerű ötlet volt! Ugyanis legfeljebb, ha húsz serleget készítettek ki, pedig még több mint ötven szomjas futó kornyadozik az erős napsütésben. Micsoda tülekedés! Egymás kezéből tépik ki a serlegeket, a nagy lökdösődésben meg kilöttyen a víz fele. Jakabak nyugodtan kortyolja a sajátját. Még a fejére is sikerül borítani egy serleggel, hogy felfrissüljön. Mihelyt egy irigy versenytárs közeledik felé, jól állkapcsón rúgja, csakhogy móresre tanítsa.

Teherbírás és lábak terén minden rendben, kirobanó formában van. A domb alatti kaptatón egy kicsit behúzó, és könnyedén megelőző vagy tizenöt versenyzőt. Ó, ha csak futni kellene...

Amikor felér a dombra, újra megpróbálja tekintetével megkeresni a kis Piét, de csak cérnavekony hangocskáját hallja:

– Gyerünk Jaka, gyerünk!

Meghatódik, simogatja a lelkét. Az áldóját, Piét, na!

Csak miatta is érdemes lenne győzni! A folyóparton most úgy verik egymást, mint szódás a lovát. A verseny leáll, a gesztenyék meg csak röpködnek, de Jakabak jól jön ki belőle. Őt tisztelik, távolságot tartanak, még a nagy 77-es is. A 24-es orrának gyengéd simogatása mindenkiben mély nyomot hagyott. Mégis az az érzése, mintha csúnyán néznének rá, és ez legalább olyan aggasztó. Ki ez a nagy kecske, aki még a harmadik fordulóban is talpon van? A harmadikban, vagy lehet, hogy már a negyedikben? Hirtelen elbizonytalanodik. Butaság, de nem is számolta!

– Mondja, ez hányadik kör?

– A harmadik – válaszolja a 4-es, egy herkules méretű, aki épp az imént lökött kettőt is egyszerre a vízbe, egyetlen váll lökéssel.

– A negyedik – mondják egyszerre ketten hátulról.

Jakabak nem fordul hátra. Kösz, fiúk! Látom, lehet számítani rátok... Jó, hogy a barátainak tudhatlak benneteket. Szerencsére a hangosbemondóba a szemüveges alak éppen most köpködi bele:

– Mék két kör. Ifmétel: mék két kör!

Jakabak iszik egy jó nagy pohár friss vizet, és közben kiharcolja az időt, hogy megszámolja, hányan maradtak. Nem hisz a szemének. Öten! A többieket

lehagyták, vagy vízbe fulladtak! Nézzük csak! Van a csúcscsos könyökű, nagy 77-es, meg a 4-es rajtszámú izomkoloszsus. A másik két fickó iker lehet. Mindkettő ugyanolyan haramia képű, ugyanolyan betört orra van, ugyanolyan tökfilkó kinézettel. Jakabakkal együtt öten vannak. Hirtelen biztos lesz benne, hogy ezek itt összefognak ellene. Ő az idegen. Miért is jött ide a nagy szarvaival meg a kemény ökleivel? Majd jól megleckéztetik a folyónál, hogy jövőre biztos ne jöjjön vissza. Erre gondol Jakabak, és azonnal megérti, hogy most is csak akkor menekülhet, ha azt csinálja, amit a bendzsóhúr pengetése mellett a legjobban tud, fut! Rendesen le kell rázni őket, jóval a folyó előtt. Ki fogják köpni a tüdejüket!

A szurkoló tömeg előtt mindent belead.

– Jakabak! Jakabak! – üvöltik a szüretelő haverok.

Megrántja kezét, lábát, a szíve szinte dörömböl. Mögötte izzadnak, köpködnek, átkozottul tepernek, hogy le ne maradjanak, de nincs mit tenni, túlságosan elnehezültek, túlságosan is jól tápláltak. A domb alatti kaptatónál Jakabak egyedül fut az élen. Szárnyal. Soha nem fogják utolérni! Látsz engem, kis Pié? Miatad hajtok ennyire! Nemcsak az aranyért, hanem azért, hogy büszke legyél rám!

Lerohan a lejtőn, elérkezik a folyóhoz, és követi az utat. Már majdnem a végére ér, amikor lassítania kell. A füves utat elállja a 24-es, aki mozdulatlanul várja őt, az orra olyan, mint egy szétloccsant paradicsom. Vagy úgy? Hát ez még nem dőlt ki teljesen? Nem ám! Itt várt rá, és közben arról álmodozott, hogy bosszút áll. Na, majd itt egymás között elmagyarázzák egymásnak a lényegét! Jakabak nem gondolja, hogy meg tudnának egyezni szép szóval. Úgyhogy leszegi a fejét, és nekimegy. A másik nem számított rá. Ötvenöt kiló Jakabak fúródik a hasába, amire teljesen érthetően csak annyit mond, hogy:

– Hhhhumpfrrrrr!

Jakabaknak hirtelen lelkiismeretfurdalása támad. De végül is már mindegy, amit elkezdünk, azt be kell fejezni! Hátranéz, és látja, hogy a többiek már a nyomában vannak. Egy kilométerről is hallani lehet a lihegésüket. Az élen a 4-es rajtszámú izomkolosszus. Jakabak egy kicsit féloldalasan kapja el, és már hajítja is a folyóba. Placcs! Aztán jön a két tesó egymás mögött. Remek ötlet. Jakabak rablólóhúst csinál belőlük. Végül megérkezik a kedvence is, a 77-es. Jakabak úgy húsz méterről nekifut, és megrohamozza. Belead apait-anyait. A nagy meláknak olyan érzése van, mint-

ha egy rinocérosz csorda hajtott volna át rajta. Kecses siklórepülésben éri utol a többieket a folyóban.

Jakabak egyedül folytatja, azért kicsit kábán. Úgy feszít, akár egy római hadvezér, a tömeg pedig éljez. Semmi nem állhat győzelme útjába. Már kezei közt érzi az arannyal teli táskát. Nem Pié, ne nyúlj hozzá! Majd este megnézheted, ha kinyitom. Figyelj csak, mi lenne, ha abba a barátságos kis fogadóba mennénk, azt választasz, amit csak szeretnél, nem kell nézned az árát, a vendégem vagy...

Gördülékenyen folytatja útját.

– Utolsó kör, ifmételtem...

Elhalad a tribün előtt. És hirtelen megpillantja őket. Csak őket látja a több száz néző között. Ott állnak az arannyal teli zsákhoz egészen közel, amelyet nemsokára át kellene vennie. A nyestek! Sárga tekintetükkel majd átszúrják. Mintha mosolyognának, mintha csak meg lett volna beszélve a találkozó: várunk rád, élvezd csak az utolsó kört, mert lehet, hogy tényleg ez lesz a te utolsó köröd...

A szőlő mentén Jakabak lába remegni kezd.

– Hurrá, Takabak úr!

Ereje elhagyja, de tudja, mit kell tennie.

Az emberek már szétszóródtak a lejtőn, fönt

ha egy rinocérosz csorda hajtott volna át rajta. Kecses siklórepülésben éri utol a többieket a folyóban.

Jakabak egyedül folytatja, azért kicsit kábán. Úgy feszít, akár egy római hadvezér, a tömeg pedig élje-nez. Semmi nem állhat győzelme útjába. Már kezei közt érzi az arannyal teli táskát. Nem Pié, ne nyúlj hozzá! Majd este megnézheted, ha kinyitom. Figyelj csak, mi lenne, ha abba a barátságos kis fogadóba mennénk, azt választasz, amit csak szeretnél, nem kell nézned az árát, a vendégem vagy...

Gördülékenyen folytatja útját.

– Utolsó kör, ifmételtem...

Elhalad a tribün előtt. És hirtelen megpillantja őket. Csak őket látja a több száz néző között. Ott állnak az arannyal teli zsákhöz egészen közel, amelyet nemsokára át kellene vennie. A nyestek! Sárga tekintetükkel majd átszűrják. Mintha mosolyognának, mint ha csak meg lett volna beszélve a találkozó: várunk rád, élvezd csak az utolsó kört, mert lehet, hogy tényleg ez lesz a te utolsó köröd...

A szőlő mentén Jakabak lába remegni kezd.

– Hurrá, Takabak úr!

Ereje elhagyja, de tudja, mit kell tennie.

Az emberek már szétszóródtak a lejtőn, fönt

pedig nem maradt senki. A fák üresek. Hirtelen meg-
érti, a gyerekek már a célhoz siettek, hogy ott várják a
győzelmét. Kiabálni kezd:

– Pié! Pié! Hol vagy, te szamár?

– Itt vagyok. Meg se moccantam.

– Ugorj le azonnal arról az ágról! Siess! Elhúzzunk
innen, de gyorsan!

– Tényleg? De hát mindjárt megnyered! Megyünk
a zsákért?

– Mondom, húzzunk innen, kell a fenének a zsák-
juk! Nem látod, hogy milyen agyalágyultak? Tiszta ütő-
döttek!

Pié duzzogva kászálódik le a földre.

– De akkor ki lesz a győztes? Már csak te maradtál...

De Pié téved, mert van ott még valaki. A kaptató
legmeredekebb részén apró léptekkel ott botorkál még
egy túlélő. Jakabakból kitör a nevetés. A 30-as sor-
számú! A kedves 30-as, akivel a verseny elején ismer-
kedett meg. Még mindig ott van a zsebkendő a fején.
Kifulladásra áll meg mellette:

– Ah, maga az! Nos, idén új taktikát választottam.
Az elejétől kétszáz méterrel a többiek mögött futottam.
Így elkerültem a rugdosást a folyóparton, a bonyodal-
makkal együtt. Az utolsó lettem, igaz?

Jakabak rámosolyog:

– Hát igen, öregem, maga az utolsó, de mindenképpen fejezze be a versenyt! A végén meglepetés várja... na, menjen, igyekezzen!

Pár pillanatig még követi tekintetével a kis embert, aki a lejtő felé kocog. Aztán megindul a ruhájáért a cserjésbe. Senki nem nyúlt hozzá. Meg a bendzsóhoz sem. Leveszi a futónadrágját a rajtszámmal együtt, és jól láthatóan egy ágra akasztja:

– Emlékül a 27-estől. Most pedig, gyere Pié, ugorj bele a zsebembe, és ne kérdezz semmit! Most nincs kedvem beszélgetni!

Megindulnak nyílegyenesen az erdőn át, és már el is tűnnek.

9. FEJEZET

Már egy hete ugyanaz a helyzet. Jakabak mérge mit sem csillapodik. Nagy léptekkel halad, összeszorított fogakkal, zsebre vágott ököllel. Nem szól egy szót sem, nem is mosolyog. Mindenbe belerúg, ami az útjába akad. Még köpköd is. Pié, aki jól ismeri, óvakodik attól, hogy kötözködjön vele. Türelmesen vár, rendesen viselkedik. Pedig ő is nagyon dühös. Nem érti, miért hagyták ott a táskát.

Az egyik este, amikor a tábortűznél ülnek a csillagok alatt, szerencsét próbál:

– Eléneked nekem a *Get along, little dogies*-t? Azt nagyon szeretem.

De ezt a választ kapja:

– Ha szereted, hát énekelj el te!

Pié beburkolózik a takarójába, egy szót sem szól. Nemsokára hallja, hogy Jakabak is lefekszik. Hátat fordítanak egymásnak. A kialvó tűz halkan pattog. Ezen és a szomszédos erdőből hallatszó bagolyhuhogáson kívül teljes csönd burkolja be őket. Még jó éjszakát sem kívánnak egymásnak. Már évek óta együtt róják az utakat, de most először boldogtalanok...

Másnap úgy folytatják az utat, hogy hogy nem szólnak egymáshoz. Pié ki sem mozdul a zsebből. Még arra sem meri megkérni Jakabakot, hogy álljanak meg egy pillanatra, hogy pisilhessen.

Délután azért felmerészkedik Jakabak vállára, de csendben marad.

Onnan föntről meglát a látóhatáron egy kukorica-mezőben megbújó kis falut. Ahogy közelednek felé, kiabálást és nevetést hallanak, majd nemsokára azt látják, hogy mintha a falu egész népe a főtérre özönlött volna. Kivörösödött férfiak, gyerekek a vállukon, nők kisbabákkal a karjukon. A középen elhelyezett színpadot állják körbe.

– Mi ez? – kérdi Jakabak, aki tegnap óta meg sem szólalt.

– Hát mi lenne, a Gyalázkodó Verseny... – válaszol neki egy teltkeblű asszonyság.

– Gyalázkodó Verseny?

– Igen. Majd meglátják. Pont most kezdődik.

És valóban, egy fiatal fiú lép az emelvényre, kiséssel félénken.

– Akkor emlékeztetem önöket a szabályokra, minden versenyzőnek annyi sértést kell a közönség fejéhez vágni, amennyit csak tud. A győztest a zsűri jutalmazza majd. Próbálják meg nem ismételtetni magukat, és legyenek leleményesek! Téged hogy hívnak? – kérdezi a műsorvezető.

– Sam vagyok...

– Rendben Sam. Te leszel az első gyalázkodónk. Sok szerencsét kívánok! Kezdj bele!

A fiú megköszörüli a torkát, és nem túl meggyőzően belekezd:

– Hülyék! Idióták! Szarvazottak! Balekok! Kretének! Parasztok! Öööö....

Ennyi. Kifulladt. Azért megtapsolják, de már jön is a következő. Egy pocakos férfi, aki jóval alparibb:

– Háromszoros seggfejek! Szemétládák!...

Na, ő már jobban tetszik a közönségnek! Tiszta szívből nevetnek. Pié is nevet, aki Jakabak vállán izeg-mozog, miközben a jóember csak úgy ontja a „kedveskedéseket”.

– Viccesnek találsz? Tetszik? – dohog Jakabak.

Piének ezúttal már elege van. Háborog.

– Igen, tetszik! Szeretem, amikor nevetnek az emberek, képzelj el! Szeretem a jókedvet!

– Meg a káromkodásokat, főleg... Milyen közönséges... Micsoda szegényes képzelőerő...

– Tényleg? Mert te talán jobbat tudnál?

Jakabak megvetően rázza a fejét.

– Hogy én tudnék-e jobbat? Háát...

A teltkeblű nő meghallotta a beszélgetésüket.

– Ha szeretne nevezni, uram, ott a színpad lábánál megteheti.

– Á, úgyse fog odamenni. Ismerem, csak a szája jár! – mondja Pié.

Jakabak nem hátrálhat meg. Megfogja Piét, és a nő mellei közé gyömszőli:

– Vigyázná rá? Ahogy végzek, visszajövök érte.

– Persze, hogy vigyáznék! Olyan aranyos!

– Igen, annak tűnik... Amúgy mit lehet nyerni? Egy szatyor aranyat?

– Dehogyan! Csak egy jó vacsorát estére a fogadóban.

– Az pont jó lenne!

A színpadon egymást követik a versenyzők. Némelyikük olyan rémségeket mond, hogy abba még egy baka is belepirulna. Mások brillíroznak, három percig is bírják ismétlés és megtorpanás nélkül. A közönség éljenez. Mire Jakabak kerül sorra, mintha már a világ valamennyi sértése elhangzott volna. Nem úgy tűnik, mintha aggasztaná. Tekintetével végigpásztázza a közönséget, és nyugodtan kezd neki, anélkül, hogy fel emelné a hangját.

– Semmirekellők! Senkiházik! Penészvirágok! Kolbászok! Lajhárók! Picsogók! Kicsi popsik! Zabálógépek! Lepkefingók! Sárzabálók! Turhaszedők! Takonypócok! Légypiszkok! Pálottfejűek! Hájpacnik! Seggek!

Itt egy pillanatra meg kell állnia. Az emberek anynyira nevetnek, hogy semmit nem hallani. Úgyhogy mutatóujját fenyegetően rájuk szegezi, kicsit hangoztabban folytatja.

– Agyilag bokazoknik! Egy nagy semmik! Kezdő ganajtúrók! Nulla százalékosak! Pancserek! Hangyaidomárok! Meztelencsiganevelők! Lárvaaidomárok! Nagylábujjszámolók!

A kövér asszony csuklani kezd a nevetéstől, és a kis Piét a melléhez szorítja:

– Nahát, a barátod aztán szépen imádkozik!

De nem csak egy imát mond a „barát”, hanem egy egész misét. Csak úgy dől belőle a szó. Alig vesz levegőt a tirádák között. A közönség el van ragadtatva. Már vagy tíz perce átkozza őket folyamatosan. A rekordot már rég megdöntötte, de azért csak folytatja:

– Vakondkémlélők! Szamaras huszárok! Pocsolyatengerészek! Sárbadagonyázók! Zoknizabálók!

Nyakán kidüllednek az erek, rázza az öklét. A nevetéseken felbuzdulva nekihevül. Kértek még? Tessék!

– Pancserek! Pisisek! Szemétládák! Hólyagok! Lyukas korsók! Fafejek! Cipőpaszták! Tökmagzabálók! Ürestányérnyalók! Sárbantocsogók! Pöcegödrök!

A szervező közbelép és megpróbálja leállítani:

– Uram, elég lesz, ön már megnyerte a versenyt...

Félrelöki. Mi több, meg se hallja:

– Hányadékok! Fazékalátétek! Dugóhúzó nyakatekerők! Kavarogépek! Hordóüledékek! Tökkelütöttek! Balfácánok! Teszetoszák!

A nézők nem bírják tovább. Csuklanak, a homlokukat törölgetik, a hasukat fogják, bordáikat fájlalják. Állítsák le! Harsogjanak a harsonák! Meghalunk!

Megszólal a verseny végét jelző harsona. Ki is mérészelne még ezek után fellépni? Jakabak a zenészek felé fordul, akik épp áthaladnak a téren, és nekik ront:

– Bélbányászok! Seggdugaszok! Fingógépek! Végbélférgesek! Elefántfenéktörők!...

Három markos legény a vállára emeli, és a fogadó felé viszi. Nem egyértelmű, hogy most tulajdonképpen eltávolítják, vagy inkább ünneplésül emelik a magasba. Valószínűleg mindkettő egyszerre. A nézők kiabálnak felé:

– Bravó! Csodálatos! Köszönjük! Hurrá!

Válaszképpen odabömböli:

– Vérszívócsomók! Hólyagcsupornyalók! Nyavalyások! Rinyagépek!

Micsoda hangulat van azon az estén a fogadóban! Legalább százan préselődnek be a nagyterembe, hogy Jakabakot, a győztest ünnepeljék. Három hosszú asztalt állítottak fel, jól megrakva ennivalóval. A menü: dióolajos saláta és kemencében sült krumpli, a kedvence! A desszert: házi alma-, körte- és málnatorta... no meg fenséges képviselőfánk.

Jakabak az asztalfőn ül. Gyorsan kiderül, hogy jó étvágya van, és törődnek is vele rendesen. Szomjan

se hagyják halni, egy kicsit sok is a sörből. Pié ül mellette, és rosszkedvűen csipeget egy kis mogyorót és mandulát a tálkájából. Meg van sértődve. A nő épp vacsora előtt hozta vissza.

– Nézze, megmostam a haját, és lecsutakoltam. A kis csibész olyan koszos volt, mint egy malac. De olyan cukorfalat... Ugye, milyen cuki vagy...

Pié leginkább egy uszkárra hasonlít, úgy bebodoritották, kicicomázták és beparfümözték, mint egy kokottot. Nagyon dühös. Jakabak majdnem megszakad a röhögéstől. Mindenkire sor kerül, öregem...

A kávé utáni frissítő italnál Jakabak előveszi a bendzsóját.

– Lenne kedvük egy kis muzsikához, uraim?

Hogy lenne-e kedvük? Már tolják is szét az asztalokat, és rajta! Eljátsza a fél repertoárját, az előadás az éjszakába nyúlik. Néha lehunyja a szemét, és úgy érzi, mintha a falujában, Kecseországban lenne a szalimbáláján. Mindannyiukat látja, ahogy izegnek-mozognak és mulatoznak. Amikor belekezd *a Will you miss me, Will you miss me when I'm gone...?* dalba, nem tudja visszatartani a sírást, csorognak a könnyei a szakállán. Kedvecske, Cseppecske, Édecske, hol vagytok, barátaim...? Hiányzom nektek legalább egy kicsit? Vagy már mindörökre el is felejtettetek?

Azért vidáman és jókedvűen folytatják. Pié Jakabak vállán ül, lassan jobb kedvre derül. Mióta bedugta fejét a csap alá, hogy megszabaduljon a göndör fürtöktől, jobban érzi magát. Tapsol és füttyül, hogy fokozza a hangulatot. Amikor mindenki kidől, kapnak egy szobát az emeleten. Jakabak ruhástól a nagy ágyra hanyatlik, teljesen kimerült. Az éjjeli szekrényen gyertya pislálkol.

Pié bezzeg nem álmos. Forgolódik az ágy mellé helyezett szalmazsákon:

- Jakabak?
- Hmmmm?
- Honnan vetted ezeket az ocsmány szavakat?

– A Gyalázkodó Versenyen? Nem tudom. Gondoltam néhány alakra. Jött magától...

– Hát, eléggé utálhatod ezeket az alakokat...

– Hát, nem szeretem őket...

– Rám már nem haragszol?

– Rád sose haragudtam... na, hagyj már aludni!

Elfújja a gyertyát, de néhány perccel később most ő kezd rá:

– Pié?

– Hmmm?

– Szeretnéd, hogy elénekeljem neked a *Get along little Dogies*-t?

– Ha akarsz, bár teljesen berekedtél már... és a többieket is felébresztjük...

– Ne törődj vele, majd halkán énekelek...

– Rendben.

Felkel, és négykézláb megkeresi a bendzsóját, közben ügyel rá, hogy ne nagyon recsegien a padló. Leül az ágy szélére, és belekezd. Nagyon halkán játszik, épp csak érinti a húrokat. A szöveget meg suttogja. A dallamot alig lehet felismerni, de szép. A végén Pié apró mancsát Jakabak nagy kezébe csúsztatja:

– Köszönöm...

– Nincs mit. Jó éjszakát, kiskomám...

– Jó éjt, Jaka...

10. FEJEZET

Hát, ami most következik, az már nem olyan vidám történet. Először is azért, mert közeleg az ősz, és a kis Pié csak nagy nehezen tudja nyitva tartani a szemét. Szüntelenül ásítózik, és már meg sem hallja, ha beszélnek hozzá. Jakabak jól szórakozik ezen, de azért el is szomorítja. Tudja, mi vár rá néhány napon belül, egyre hosszabb, egyre sötétebb, egyre hidegebb éjszakák. És magány...

– Figyelj csak, Pié, mi lenne, ha én is veled tartanék! Találhatnánk egy kettőnk számára is elég nagy

odút, és ott horkolhatnánk tavaszig. Gondolj csak bele, én lennék az első téli álmot alvó kecske. Elég különleges, nem?

– Pfff! Fél nap sem telne el, és felébrednél az éhségtől...

– Hát, azt hiszem, igazad van. Most, hogy említed, egy kicsit mintha korogna is a gyomrom. Emlékszel arra a múltkori kemencében sült krumplira?

– Emlékszem. Hétszer szedtél belőle. Szégyelltem is magam miattad.

– Szégyellted magad miattam, menj már! Hát tudd meg, a szakácsok szeretik, ha sokat esznek a főztjükből. Elismerést jelent nekik.

– Azt is szeretik, ha valaki szépen eszik. Az is az elismerés része.

– Tökkelütött!

– Tökkelütött vagy te!

Szeretnek veszekedést színlelni. Sokkal szórakoztatóbb, mintha dicsérgetnék egymást.

Vicces civakodásuk alatt hirtelen sűrű köd lepi el a tájat. A szomszédos erdő fáinak körvonalai alig kivehetők. Aztán folytatják útjukat egy széles mezőn keresztül, ahol a kukoricát már learatták, de Jakabaknak hamar elege lesz.

– Megállunk Pié, nem látok semmit, és nem akarom, hogy kimenjen a bokám egy kukoricaszár miatt. Legalább eszünk egy falatot.

Leülnek a földre. Mire kicsomagolják az ételt, már a saját kezüket sem látják.

– Tyúha! Te már láttál ilyen sűrű ködöt? – kérdi Jakabak.

– Nem tudom. Ön kicsoda, uram? Nem ismerjük egymást... Lássuk csak: ez a hosszú orr, a szőr... Nem egy tibeti jak véletlenül?

– Ne hülyéskedj már! És ne fogdosd a szakállam!
Bicska van a kezemben, még a végén megszúrlak.

Tapogatózva esznek, és kuncognak az ügyetlenkedésükön. Az ebéd végére nagyobb a köd, mint valaha. Vattás, nedves homály burkolja be őket, amely eltompítja a hangot, szinte szédülnek tőle. Pié leugrik Jakabak válláról.

– Hova mész?

– Feladok egy levelet a postán.

– Rendben, de nem menj nagyon messzire.

Pié soha nem mondja el, hogy szükségét végezni megy. Inkább azt mondja „feladok egy levelet a postán”. Vagy néha, hogy változatosabb legyen, azt mondja, hogy „elvégezek valamit, amit senki más nem tud elvégezni helyettem”...

Jakabak behúzza a nyakát a zakójába, kezét a térde köré kulcsolja, összekuporodik. Ezt a borzalmas időt!

A csönd, vagy talán a köd teszi őt ilyen mélabús-sá? Hirtelen Kecskeországban találja magát. Körvonalak rajzolódnak ki. De nem Szépecske alakja jelenik meg elsőre. Most először valaki másé. Sántikálva jön. Bicebóca, ahogy mondani szokás. Imbolyog, dülöngél, és oldalra húz. Egyesek azt mondják, sánta, de ez nem

igaz. Épp ellenkezőleg, pont ettől olyan vonzó, gondolja Jakabak. Kékecske...

Hogyhogy bebiceg ide az emlékei közé? Gyengéden rámosolyog. Mi történik? Jakabak megreteg: Ó, Jakabak, te szerencsétlen flótás! Az a másik az aranyszín szemével úgy elcsavarta a fejedet, hogy nem vetted észre Kékecskét, aki kezdettől fogva mindig olyan kedves volt; Kékecskét, aki hozott egy pohár italt két dal között... Most, hogy erre gondol, Jakabak mindenhol csak őt látja, a téren, a közösségi házban... és hallja, ahogy egyszer azt kérdezi tőle egy nyárestén:

– Jakabak, megyünk körtét szedni??

Aztán hallja magát is, ahogy pökhendien azt választja:

– Majd máskor, Kékecske...

Micsoda számár! Szerencsétlen, vén számár vagy! Évekig rád várt, te meg csak futottál a másik után. A másik után, aki egyébként magasról tett rád. Jakabak sóhajt egy nagyot. Fejét a térdéhez ütögeti. Most aztán jól kinéz! Ha tudta volna, ott maradt volna szépen a faluban. Lassan elfeledte volna a bánatát, és bele-szerethetett volna Kékecskébe. Egy másfajta szerelemmel. Olyannal, amihez idő kell, ami mindenért megvigasztal, és nem tépi ki a szíved... és akkor most

ott lehetnének ketten együtt a jó meleg házikójukban. Amíg Kékecske kakaót készítene a gyerekeknek, ő vajazná a kenyérszeleteket... Ehelyett csavargóként rója az utakat egyetlen barátjával, egy fülét harapdáló pelével, aki évente hét hónapot alszik. Sírhatnékja támad.

De hol is van már ez a kis méregzsák? Ja, elment trónolni...

– Pié! Hol tartasz? Minden rendben?

– ...

– Pié, válaszolj már...

A csend megrémíti.

– Pié!

Felkel, és kinyújtott kézzel elindul. Az éjszaka nem fekete, hanem fehér, ami még ijesztőbb. A szikrázó és jeges köddara beleszáll a szemébe, orrába. Rémlik, hogy álmodozásai közben hallott egy kis elfojtott kiáltást. Pié erőlködésének számlájára írta, ahogy... fel kellett adnia a levelet. És mi van, ha más történt, te jó ég! Mi más történt volna, Jakabak? Mire gondolsz? Segélykiáltásra, amit elfojtott egy szájra tapadó kéz? Egy Griffókéz? Segélykiáltásra, amire nem figyeltél, mert belemerültél a kakaós és vajas kenyeres álmodba? Felleleslegesen ijedezel. Amikor Pié nagybevásárlásra megy,

sokáig eltarthat. És valószínűleg szórakozik veled, csak elbújt valahova...

– Pié!

Túl hangosan kiabál. Megijed a saját hangjától. Megbotlik egy kukoricagyökérben, és orra bukik. Feláll. Talál egy fát, és belekapaszkodik, mintha túl sokat ivott volna.

– Pié! Válaszolj már!

Telnek a percek, az órák. Fától fáig tántorog, még arra se képes, hogy visszamenjen a mezőn hagyott táskájához. Leszáll az éj. A fehérség helyébe fekete-ség lép.

– Pié! Hol vagy?

Vacog. Hiányzik a takarója. Ez élete legrosszabb éjszakája, és amikor végre felkel a nap, úgy érzi, mintha egy végeláthatatlan rémálomból ébredne. A köd kezd végre oszladozni.

Vagy egy órát bolyong a mezőn, mire rátalál a táskájára. Kapkodva nyitja ki. Pié néhányszor ide bújít, hogy felmelegedjen. Nem, nincs benne.

– Pié!

Átkutatja a környéket, rábukkan a „postai küldeményre” is, amit Pié tényleg feladott. Harc nyomait keresi. Milyen harcét? A kis Pié és a nyestek harcáét?

Csak be kellett kötni a száját, hogy elhallgattassák és elvigyék. Alig rugdalózott volna. Talán önvédelemből megharapta volna őket.

Dühében most már sír.

– Pié!

Még hívogatja, de csak hogy elhitesse magával, nincs minden veszve. Csak hogy halogassa a pillanatot, amikor majd be kell látni, hogy bekövetkezett a legrosszabb. Egész nap a mezőt és az erdő környékét rója. Nem tud továbbállni. Kicsit messzebb egy paraszt bozótot gyűjt a vasvillájával, és elégeti. Jakabak közelebb megy. Rendesnek néz ki a fickó.

– Na, jöjjön már közelebb! Hisz teljesen átfagyott.

Jakabak csak ekkor veszi észre magán, hogy dideg. Közelebb megy, kezét a tűz fölé tartja. A paraszt kíváncsian nézi.

– Elvesztett valamit?

– Igen... Nem látta a Griffókat errefelé véletlenül?

– A Ringyókat? Nem, nem láttam...

Serceg a tűz, forró szikrákat repít a jeges levegőbe.

– És egy... olyan kis pelefélét, horgolt nadrágban?

Ót sem?

A férfi lehorgasztja a fejét:

– Ót sem... Elvesztette?

A lángok melege Jakabak csontjáig hatol, átmelegíti. Tegnap este óta először érzi jól magát, és arra használja fel a pillanatot, hogy kimondja a megfelelő szavakat:

– Igen, elvesztettem...

És zokogni kezd. Rázza a sírás tetőtől talpig. Nem is leplezi. Végigfolynak a könnyek az arcán, le se törli. A férfi csak annyit tud mondani:

– Ugyan, ne hagyja már így el magát! Egy ilyen nagyfiú! Majd megtalálja...

Jakabak szipog, kifújja az orrát, majd köszönetet mond a férfinak, és indul tovább.

Az elkövetkező napokban mindenkitől megkérdezi, akivel csak találkozik: „Nem látott véletlenül...? Esetleg nem tűnt fel erre egy...?” Az emberek az állukat vakargatják, összeszűkül a szemük, mintha nagyon gondolkoznának, de a válasz reménytelenül mindig ugyanaz: „Nem, nem rémlik... Nem, nem láttam...” Megköszöni, és folytatja az útját. Az egész világ fejüket rázó emberekkel van tele, és mind azt mondja, hogy semmit sem látott.

Pié már nincs vele, és Jakabak csak menetel az úrrel a vállán, a hiánnyal. Mintha egy szellőt cipelne. Ha zsebreteszi a kezét, ujjai csak egy zoknit simogatnak.

Persze ez így szokott lenni, ősszel Pié a batyujában alszik, az inge alatt, szorosan a hasához simulva... Keresi őt, de a hasa lapos, a batyu meg üres... Pié nincs ott.

Még milyen nyelven mondjam neked, te tökfej? Amikor jeleztél a szegény Grétának, hogy majd te gondját viseled a kicsinek, jobban tette volna, ha megmondod az igazat: nem, sajnálom, képtelen vagyok erre, én csak egy szegény, szerencsétlen kecske vagyok, aki mindössze annyira képes, hogy hamisan énekelgessen egy szalmabála tetején. Elveszíteném őt az első adandó alkalommal! Ezzel az erővel azonnal oda is adhatnánk a Griffóknak! Ezt kellett volna mondanod neki, Grétának. De te játszottad a hőst, nagyképűsködtél... Nem vagy a helyzet magaslatán, Jakabak. Nem vagy elég...

Legszívesebben felpofozná magát. Gyűlöli magát. Elemészti a bánat...

Csak egy apró dolog vigasztalja, mégpedig az, hogy a kis Pié nemsokára elalszik. Ezt nem tudják megakadályozni a nyestek. Semmit nem tudnak majd a lecsukódó, vékony szemhéjak ellen tenni, amelyek azt jelzik: „Viszlát, Hölgyeim, üdvözlétem, ha elég türelmesek, tavasszal találkozunk...”